

Πρωτ. _____
Αριθ. _____
Διεκπ. _____

Από τα επίσημα Πρακτικά της Ρ4Ζ΄, 27 Σεπτεμβρίου 2016,
Συνεδρίασης της Ολομέλειας της Βουλής, στην οποία
ψηφίστηκε το παρακάτω σχέδιο νόμου:

***Επείγουσες ρυθμίσεις των Υπουργείων Οικονομικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Υποδομών, Μεταφορών
και Δικτύων και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης για την εφαρμογή
της συμφωνίας δημοσιονομικών στόχων και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και άλλες διατάξεις***

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ
ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ**

Άρθρο 1

1. Το τελευταίο εδάφιο της περίπτωσης β΄ της παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 4387/2016 (Α΄ 85) τροποποιείται ως εξής:

«Το ποσό αυτό μπορεί να καταβληθεί εφάπαξ, οπότε παρέχεται έκπτωση 2% για κάθε έτος εξαγοράς.»

2. Το έκτο εδάφιο της περίπτωσης γ΄ της παρ. 1 του άρθρου 34 του ν. 4387/2016 (Α΄ 85) τροποποιείται ως εξής:

«Το ποσό αυτό μπορεί να καταβληθεί εφάπαξ, οπότε παρέχεται έκπτωση 2% για κάθε έτος εξαγοράς.»

3. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 40 του ν. 4387/2016 (Α΄ 85) απαλείφεται.

4. Η παρ. 3 του άρθρου 41 του ν. 4387/2016 (Α΄ 85) απαλείφεται και οι παράγραφοι 4 και 5 αναριθμούνται σε παραγράφους 3 και 4.

5. Το πρώτο εδάφιο της νέας παρ. 3 του άρθρου 41 του ν. 4387/2016 (Α΄ 85) τροποποιείται ως εξής:

«3. Ιδίως σε ό, τι αφορά στην ασφάλιση των προσώπων του άρθρου 40, η ασφαλιστική εισφορά υπέρ υγειονομικής περίθαλψης αυξάνεται σταδιακά από 1.1.2016 έως 31.12.2016 ως εξής:».

6. Οι περιπτώσεις γ΄ και δ΄ της νέας παρ. 3 του άρθρου 41 του ν. 4387/2016 (Α΄ 85) απαλείφονται και η περίπτωση β΄ τροποποιείται ως εξής:

«β. Από 1.1.2017, η ασφαλιστική εισφορά υπέρ υγειονομικής περίθαλψης των προσώπων αυτών ορίζεται σε

ποσοστό 6,95% επί του ασφαλιστέου εισοδήματος και κατανέμεται κατά ποσοστό 6,45% για παροχές σε είδος και 0,50% για παροχές σε χρήμα.»

7. Η περίπτωση α΄ της νέας παρ. 4 του άρθρου 41 του ν. 4387/2016 (Α΄ 85) απαλείφεται.

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ**

Άρθρο 2

1. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 197 του ν. 4389/2016 (Α΄ 94) αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Την ημερομηνία καταχώρησης του καταστατικού της ΕΔΗΣ στο Γ.Ε.ΜΗ., το σύνολο των μετοχών κυριότητας του Ελληνικού Δημοσίου στις δημόσιες επιχειρήσεις που απαριθμούνται στο Παράρτημα Δ΄ και στο Παράρτημα Ε΄, τα οποία αποτελούν αναπόσπαστα μέρη του παρόντος νόμου, μεταβιβάζονται αυτοδικαίως και χωρίς αντάλλαγμα στην ΕΔΗΣ.»

2. Μετά την παρ. 6 του άρθρου 210 του ν. 4389/2016 (Α΄ 94) προστίθεται νέα παράγραφος 7 ως εξής:

«7. Η ειδική εκκαθάριση, στο καθεστώς της οποίας έχει τεθεί η υπό στοιχείο 4 του Παραρτήματος Ε΄ δημόσια επιχείρηση, «ΕΛ.Β.Ο. Α.Β.Ε.», δεν επηρεάζεται από την εν λόγω μεταβίβαση και συνεχίζεται με τους ίδιους όρους και συμφωνίες μέχρι την περάτωσή της.»

3. Με την επιφύλαξη των περιορισμών που προκύπτουν από το Σύνταγμα και της υποχρέωσης συμμόρφωσης στις δικαστικές αποφάσεις, προστίθεται, μετά το Παράρτημα Δ΄ του ν. 4389/2016 (Α΄ 94), Παράρτημα Ε΄ ως εξής:

«Παράρτημα Ε' (Επιχειρήσεις που μεταβιβάζονται στην ΕΔΗΣ-Ομάδα Β')

1. Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε.
2. Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε.
3. ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ Α.Ε. (ΚτΥπ Α.Ε.)
4. ΕΛ.Β.Ο. Α.Β.Ε.
5. ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ Α.Ε.
6. Δ.Ε.Η. Α.Ε.»

Άρθρο 3

Στην παρ. 1 του άρθρου 143 του ν. 4389/2016 (Α' 94) προστίθεται περίπτωση ζ', ως εξής:

«ζ. Για τις ως άνω συναλλαγές, οι οποίες τελούνται στο πλαίσιο του πλήρους ιδιοκτησιακού διαχωρισμού της ΑΔΜΗΕ ΑΕ από τη ΔΕΗ ΑΕ, σύμφωνα με το άρθρο 142, δεν εφαρμόζεται η διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 71 του ν. 4172/2013 (Α' 167).»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΥΠΟΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 4 Σκοπός

Σκοπός του παρόντος Κεφαλαίου είναι η αναδιοργάνωση της ελληνικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, σε εφαρμογή της νομοθεσίας για την ολοκλήρωση της ενιαίας ευρωπαϊκής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και ιδίως των διατάξεων του Κανονισμού (ΕΚ) 714/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 2009 σχετικά με τους όρους πρόσβασης στο δίκτυο για τις διασυνωριακές ανταλλαγές ηλεκτρικής ενέργειας και την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1228/2003 (L 176/1 της 15.7.2003), καθώς και του Κανονισμού (ΕΕ) 2015/1222 (L 197/24 της 25.7.2015) της Επιτροπής της 24ης Ιουλίου 2015 σχετικά με τον καθορισμό κατευθυντήριων γραμμών για την κατανομή της δυναμικότητας και τη διαχείριση της συμφόρησης.

Άρθρο 5 Ορισμοί

Για την εφαρμογή του παρόντος νόμου ισχύουν οι ορισμοί των διατάξεων του άρθρου 2 του ν. 4001/2011 (Α' 179), του Κανονισμού (ΕΚ) 714/2009 (L 211/15 της 14.8.2009), του Κανονισμού (ΕΕ) 1227/2011 (L 326/1 της 8.12.2011), του Κανονισμού (ΕΕ) 1348/2014 (L 363/121 της 18.12.2014) και του Κανονισμού (ΕΕ) 2015/1222.

Η έννοια της Αγοράς του παρόντος νόμου αναφέρεται σε Μηχανισμό Οργανωμένης Διαπραγμάτευσης (ΜΟΔ-ΟΤΦ), σύμφωνα με την Οδηγία 2014/65/ΕΕ (L 173/349 της 12.6.2014). Πέραν των ανωτέρω ορισμών, για την εφαρμογή του παρόντος νόμου ισχύουν επίσης οι ακόλουθοι:

- Διαχειριστής Αγοράς: το νομικό πρόσωπο το οποίο λειτουργεί και διαχειρίζεται μία ή περισσότερες αγορές ηλεκτρικής ενέργειας.

- Αγορές Ηλεκτρικής Ενέργειας/Αγορές: η Χονδρική Αγορά Προθεσμιακών Προϊόντων Ηλεκτρικής Ενέργειας,

η Αγορά Επόμενης Ημέρας, η Ενδοημερήσια Αγορά και η Αγορά Εξισορρόπησης που λειτουργούν ως χονδρικές αγορές ηλεκτρικής ενέργειας κατά την έννοια του Κανονισμού (ΕΕ) 1227/2011 του Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Οκτωβρίου 2011 «για την ακεραιότητα και τη διαφάνεια στη χονδρική αγορά ενέργειας» (ΕΕ L 326/1 της 8.12.2011).

- Προθεσμιακό Προϊόν Ηλεκτρικής Ενέργειας: Ενεργειακό προϊόν χονδρικής, κατά την έννοια του άρθρου 2 παράγραφος 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 1227/2011, το οποίο είναι υποκείμενο σε υποχρεωτική φυσική παράδοση (έγχυση ή απορρόφηση) ηλεκτρικής ενέργειας, σε μελλοντική χρονική στιγμή και τυγχάνει διαπραγμάτευσης τόσο στην Χονδρική Αγορά Προθεσμιακών Προϊόντων Ηλεκτρικής Ενέργειας, σύμφωνα με τους όρους του παρόντος νόμου, όσο και εκτός αυτής.

- Χονδρική Αγορά Προθεσμιακών Προϊόντων Ηλεκτρικής Ενέργειας: Η αγορά στην οποία τυγχάνουν διαπραγμάτευσης Προθεσμιακά Προϊόντα Ηλεκτρικής Ενέργειας.

- Ημέρα Εκπλήρωσης Φυσικής Παράδοσης: Η ημέρα κατά την οποία παραδίδονται οι ποσότητες ενέργειας που αποτέλεσαν αντικείμενο συναλλαγής στις Αγορές Ηλεκτρικής Ενέργειας.

- Αγορά Επόμενης Ημέρας: Η αγορά στην οποία πραγματοποιούνται συναλλαγές αγοράς και πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας με υποχρέωση φυσικής παράδοσης την επόμενη ημέρα (Ημέρα Εκπλήρωσης Φυσικής Παράδοσης) και στην οποία δηλώνονται οι συναλλαγές ενέργειας μέσω Προθεσμιακών Προϊόντων Ηλεκτρικής Ενέργειας.

- Ενδοημερήσια Αγορά: Η αγορά στην οποία πραγματοποιούνται συναλλαγές αγοράς και πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας με υποχρέωση φυσικής παράδοσης, μετά τη λήξη της προθεσμίας υποβολής Εντολών Συναλλαγών στην Αγορά Επόμενης Ημέρας και αφορούν την Ημέρα Εκπλήρωσης Φυσικής Παράδοσης.

- Ορισθείς Διαχειριστής Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Nominated Electricity Market Operator/ NEMO) (εφεξής ο «ΟΔΑΗΕ»): Το νομικό πρόσωπο που ορίζεται από την αρμόδια Αρχή να εκτελεί καθήκοντα σχετικά με την ενιαία σύζευξη επόμενης ημέρας ή/ και την ενιαία ενδοημερήσια σύζευξη, κατά τον Κανονισμό (ΕΕ) 2015/1222.

- Αγορά Εξισορρόπησης: Η αγορά η οποία περιλαμβάνει τις Αγορές Ισχύος Εξισορρόπησης και Ενέργειας Εξισορρόπησης και τη διαδικασία εκκαθάρισης αποκλίσεων.

- Αγορά Ισχύος Εξισορρόπησης: Η αγορά στην οποία προσφέρεται ισχύς για την κάλυψη των απαιτήσεων εφεδρείας του Συστήματος η οποία (ισχύς) διατηρείται από τους Συμμετέχοντες για προκαθορισμένη χρονική διάρκεια.

- Αγορά Ενέργειας Εξισορρόπησης: Η αγορά στην οποία προσφέρεται από τους Συμμετέχοντες ηλεκτρική ενέργεια που χρησιμοποιείται από τον Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ, με σκοπό τη διατήρηση της συχνότητας του Συστήματος σε ένα προκαθορισμένο εύρος, καθώς και του ισοζυγίου παραγωγής και ζήτησης ηλεκτρικής ενέργειας, τηρουμένων των προγραμμάτων ανταλλαγής ηλεκτρικής ενέργειας με γειτονικές χώρες.

- Κατάρτιση Προγράμματος Κατανομής: Η επαναλαμβανόμενη διαδικασία με την οποία ο Διαχειριστής του ΕΣΜΗΕ, λαμβάνοντας υπόψη ιδίως τα τεχνικά χαρακτηριστικά των εγκαταστάσεων των Συμμετεχόντων, τους τεχνικούς περιορισμούς του Συστήματος και τις προσφο-

ρές των Συμμετεχόντων στην Αγορά Εξισορρόπησης, επιλύει ένα πρόβλημα συν-βελτιστοποίησης για μια συγκεκριμένη χρονική περίοδο, με στόχο τον καθορισμό ενδεικτικού προγράμματος λειτουργίας για τους Συμμετέχοντες και τις μονάδες παραγωγής, με γνώμονα την ασφάλεια του Συστήματος. Από το Πρόγραμμα Κατανομής είναι δυνατό να προκύπτουν πρόσθετα στοιχεία, όπως η Ισχύς Εξισορρόπησης, για κάθε Συμμετέχοντα στην Αγορά Εξισορρόπησης.

- Συμμετέχων στην Αγορά Ηλεκτρικής Ενέργειας/Συμμετέχων: Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, που δικαιούται να πραγματοποιεί συναλλαγές σε μια ή περισσότερες χονδρικές αγορές ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων και των Αυτοπρομηθευόμενων Πελατών και των Φορέων Σωρευτικής Εκπροσώπησης, σύμφωνα με τους Κώδικες των Αγορών.

- Αυτοπρομηθευόμενος Πελάτης: Το φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο επιλέγει να προμηθεύεται ενέργεια απευθείας από τη χονδρική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, προς ιδία αποκλειστική χρήση.

- Φορέας Σωρευτικής Εκπροσώπησης (aggregator): Το νομικό πρόσωπο το οποίο συναθροιστικά εκπροσωπεί στις Αγορές έναν ή περισσότερους παραγωγούς ή καταναλωτές ή δυνητικά Συμμετέχοντες για ένα ή περισσότερα σημεία σύνδεσης, είτε για παραγωγή είτε για ζήτηση ηλεκτρικής ενέργειας και αναλαμβάνει τις αντίστοιχες υποχρεώσεις και απαιτήσεις που απορρέουν από τη συμμετοχή τους στις Αγορές αυτές. Στην έννοια αυτή συμπεριλαμβάνεται και ο Φορέας Εκπροσώπησης (Φο.Σ.Ε.) των παραγράφων 22 και 23 του άρθρου 2 του ν. 4414/2016 (Α' 149) εφόσον είναι νομικό πρόσωπο.

- Εντολή Συναλλαγής: Πρόθεση αγοράς (δήλωση ζήτησης) ή πώλησης (προσφορά) ενέργειας ή/ και ισχύος, την οποία υποβάλει ο Συμμετέχων στην Αγορά και η οποία υπόκειται σε ορισμένες προϋποθέσεις εκτέλεσης.

- Φορέας Εκκαθάρισης, Διακανονισμού και Κάλυψης Συναλλαγών: το νομικό πρόσωπο το οποίο παρεμβάλλεται μεταξύ αντισυμβαλλομένων σε συμβάσεις που αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε μία ή περισσότερες αγορές ηλεκτρικής ενέργειας, αναλαμβάνει τον ρόλο αγοραστή έναντι κάθε πωλητή και πωλητή έναντι κάθε αγοραστή ενώ αναλαμβάνει επίσης τις αρμοδιότητες της Εκκαθάρισης, Διακανονισμού και Κάλυψης των Συναλλαγών.

- Εκκαθάριση Αγοράς: Ο υπολογισμός με διαφανή τρόπο των ποσοτήτων πώλησης και αγοράς ενέργειας και ισχύος, των αντίστοιχων θέσεων για τις ποσότητες αυτές, καθώς και των τιμών αγοραπωλησίας στις συναλλαγές των Αγορών Ηλεκτρικής Ενέργειας.

- Εκκαθάριση Συναλλαγών: Ο υπολογισμός της χρηματικής αξίας των χρεώσεων και πιστώσεων των Συμμετεχόντων στις Αγορές Ηλεκτρικής Ενέργειας.

- Διακανονισμός Συναλλαγών: Η διευθέτηση του οικονομικού αποτελέσματος της Εκκαθάρισης Συναλλαγών και η εκτέλεση τραπεζικών πράξεων χρέωσης και πίστωσης του λογαριασμού των Συμμετεχόντων.

- Κάλυψη των Συναλλαγών: Η ανάληψη και διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου και η διευθέτηση τυχόν ελλείμματος των συναλλαγών στο πλαίσιο της λειτουργίας των Αγορών Ηλεκτρικής Ενέργειας.

Άρθρο 6 **Αρμοδιότητες της ΡΑΕ**

1. Πέραν των αρμοδιοτήτων που προβλέπονται στην κείμενη νομοθεσία και ιδίως στις διατάξεις του ν. 4001/2011, η ΡΑΕ:

α) Ασκεί τις αρμοδιότητες των ρυθμιστικών αρχών που προβλέπονται στον Κανονισμό (ΕΚ) 714/2009.

β) Ασκεί τις αρμοδιότητες των ρυθμιστικών αρχών που προβλέπονται στον Κανονισμό (ΕΕ) 2015/1222 και προβλέπουν ιδίως τον ορισμό του ΟΔΑΗ, την παρακολούθηση της συμμόρφωσής του με τα κριτήρια ορισμού, την έγκριση των τελών του ΟΔΑΗ σε περίπτωση μονοπωλίου, την έγκριση του σχεδίου συνεργασίας των ΟΔΑΗ για την από κοινού καθιέρωση και εκτέλεση της λειτουργίας Διαχειριστή Σύζευξης Αγορών, την έγκριση των λοιπών όρων και προϋποθέσεων ή μεθοδολογιών και την εκτέλεση όλων των καθηκόντων, λειτουργιών και αρμοδιοτήτων, κατά τα αναλυτικά προβλεπόμενα στον Κανονισμό αυτό.

γ) Ασκεί τις αρμοδιότητες των ρυθμιστικών αρχών που προβλέπονται στον Κανονισμό (ΕΕ) 1227/2011 του Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Οκτωβρίου 2011, για την ακεραιότητα και τη διαφάνεια στη χονδρική αγορά ενέργειας (ΕΕ L 326/1 της 8.12.2011).

2. Με απόφαση της ΡΑΕ μπορεί να εκδίδονται οδηγίες και κατευθύνσεις προς τους αρμόδιους Διαχειριστές για την κατάρτιση των Κωδίκων. Εφόσον κριθεί αναγκαίο από τη ΡΑΕ, ο αρμόδιος Διαχειριστής υποβάλλει στη ΡΑΕ σχετική εισήγηση.

3. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ύστερα από γνώμη της ΡΑΕ και υπό την προϋπόθεση της προηγούμενης έκδοσης των Κωδίκων των Αγορών, ορίζεται το χρονικό σημείο έναρξης της λειτουργίας κάθε Αγοράς, καθώς και των απαιτούμενων ενεργειών για την επίτευξη της λειτουργίας αυτής.

Άρθρο 7 **Σχέσεις ΡΑΕ με την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς**

1. Η ΡΑΕ δύναται να συνεργάζεται με την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς για την εφαρμογή του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου που αφορά τη λειτουργία, την ακεραιότητα και τη διαφάνεια της ενεργειακής αγοράς, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της.

2. Η ΡΑΕ δύναται να συνεργάζεται με την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς όσον αφορά στη διάθεση των ενεργειακών προϊόντων χονδρικής, κατά την έννοια του Κανονισμού (ΕΕ) 1227/2011, στο πλαίσιο της κείμενης νομοθεσίας.

ΥΠΟΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' **ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ**

Άρθρο 8 **Αγορές Ηλεκτρικής Ενέργειας**

1. Οι συναλλαγές ηλεκτρικής ενέργειας στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας διενεργούνται στις ακόλουθες Αγορές: Χονδρική Αγορά Προθεσμιακών Προϊόντων Ηλεκτρικής Ενέργειας, Αγορά Επόμενης Ημέρας, Ενδοημερήσια Αγορά και Αγορά Εξισορρόπησης.

Συναλλαγές επί Προθεσμιακών Προϊόντων Ηλεκτρικής Ενέργειας είναι δυνατό να συνάπτονται διμερώς και εκτός της Χονδρικής Αγοράς Προθεσμιακών Προϊόντων Ηλεκτρικής Ενέργειας.

2. Οι Αγορές έχουν τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

Α. Χονδρική Αγορά Προθεσμιακών Προϊόντων Ηλεκτρικής Ενέργειας

α) Στην Χονδρική Αγορά Προθεσμιακών Προϊόντων Ηλεκτρικής Ενέργειας, οι Συμμετέχοντες δύνανται να συνάπτουν συμβάσεις αγοράς και πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας, με υποχρέωση φυσικής παράδοσης, σύμφωνα με τα χαρακτηριστικά των Προθεσμιακών Προϊόντων Ηλεκτρικής Ενέργειας, όπως ορίζονται στον Κώδικα της Αγοράς σύμφωνα με το άρθρο 14.

β) Η λειτουργία της Χονδρικής Αγοράς Προθεσμιακών Προϊόντων Ηλεκτρικής Ενέργειας, διενεργείται από τον Διαχειριστή της Χονδρικής Αγοράς Προθεσμιακών Προϊόντων Ηλεκτρικής Ενέργειας, όπως ορίζεται στο άρθρο 9 του παρόντος νόμου και σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα της Χονδρικής Αγοράς Προθεσμιακών Προϊόντων Ηλεκτρικής Ενέργειας.

Β. Αγορά Επόμενης Ημέρας

α) Στην Αγορά Επόμενης Ημέρας υποβάλλονται από τους Συμμετέχοντες Εντολές Συναλλαγών ηλεκτρικής ενέργειας με υποχρέωση φυσικής παράδοσης την επόμενη ημέρα (Ημέρα Εκπλήρωσης Φυσικής Παράδοσης). Στην Αγορά Επόμενης Ημέρας δηλώνονται και οι ποσότητες ενέργειας που έχουν δεσμευτεί μέσω διενέργειας συναλλαγών επί Προθεσμιακών Προϊόντων Ηλεκτρικής Ενέργειας, που έχουν πραγματοποιηθεί είτε μέσω της Χονδρικής Αγοράς Προθεσμιακών Προϊόντων Ηλεκτρικής Ενέργειας, είτε εκτός αυτής. Οι εντολές πώλησης των Παραγωγών οφείλουν να εξαντλούν το υπόλοιπο της διαθέσιμης ισχύος των μονάδων τους, που δεν έχει δεσμευτεί μέσω διενέργειας συναλλαγών επί Προθεσμιακών Προϊόντων Ηλεκτρικής Ενέργειας.

β) Η λειτουργία της Αγοράς Επόμενης Ημέρας, στο πλαίσιο της ενιαίας σύζευξης των ευρωπαϊκών αγορών ηλεκτρικής ενέργειας, διενεργείται από τον Ορισθέντα Διαχειριστή Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΟΔΑΗΕ), σε συνεργασία με τον Διαχειριστή ΕΣΜΗΕ και τους αρμόδιους φορείς, σύμφωνα με τον Κώδικα Αγοράς Επόμενης Ημέρας.

Γ. Ενδοημερήσια Αγορά

α) Στην Ενδοημερήσια Αγορά οι Συμμετέχοντες δύνανται να υποβάλλουν Εντολές Συναλλαγών για φυσική παράδοση την Ημέρα Εκπλήρωσης Φυσικής Παράδοσης, μετά τη λήξη της προθεσμίας υποβολής Εντολών Συναλλαγών στην Αγορά Επόμενης Ημέρας λαμβάνοντας υπόψη τις ποσότητες ενέργειας που έχουν δεσμευτεί μέσω διενέργειας συναλλαγών επί Προθεσμιακών Προϊόντων Ηλεκτρικής Ενέργειας, τις οποίες έχουν πραγματοποιήσει, τα αποτελέσματα της Αγοράς Επόμενης Ημέρας, καθώς και τυχόν περιορισμούς που έχουν προκύψει από την Αγορά Εξισορρόπησης.

β) Η λειτουργία της Ενδοημερήσιας Αγοράς, στο πλαίσιο της ενιαίας σύζευξης των ευρωπαϊκών αγορών ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και των συμπληρωματικών ενδοημερήσιων περιφερειακών δημοπρασιών, διενεργείται από τον Ορισθέντα Διαχειριστή Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΟΔΑΗΕ) σε συνεργασία με τον Διαχειριστή ΕΣΜΗΕ και τους αρμόδιους φορείς, σύμφωνα με τον Κώδικα Ενδοημερήσιας Αγοράς και με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 1 του άρθρου 16 του

παρόντος νόμου.

Δ. Αγορά Εξισορρόπησης

α) Η Αγορά Εξισορρόπησης περιλαμβάνει την Αγορά Ισχύος Εξισορρόπησης, την Αγορά Ενέργειας Εξισορρόπησης, καθώς και τη διαδικασία εκκαθάρισης αποκλίσεων. Οι Συμμετέχοντες σε αυτήν έχουν υποχρέωση υποβολής προσφορών με υποχρέωση φυσικής παράδοσης για το σύνολο της διαθέσιμης ισχύος τους, τόσο στην Αγορά Ενέργειας Εξισορρόπησης όσο και στην Αγορά Ισχύος Εξισορρόπησης.

β) Η διαχείριση της Αγοράς Εξισορρόπησης είναι αρμοδιότητα του Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ, ως υπευθύνου για την εξισορρόπηση του ΕΣΜΗΕ. Η λειτουργία της Αγοράς διενεργείται σύμφωνα με τον Κώδικα Αγοράς Εξισορρόπησης και τον Κώδικα Διαχείρισης του ΕΣΜΗΕ.

3. Για τη λειτουργία των Αγορών που προβλέπονται στο παρόν άρθρο, οι αρμόδιοι Διαχειριστές διαθέτουν κατάλληλα πιστοποιημένα πληροφοριακά συστήματα, τα οποία θα πρέπει να διασφαλίζουν τη λειτουργική διασφή μεταξύ τους και την ομαλή μεταφορά δεδομένων από τη μία Αγορά στην άλλη, όπου αυτό απαιτείται, ιδίως στις περιπτώσεις όπου τα αποτελέσματα μιας Αγοράς αποτελούν εισαγόμενα δεδομένα και βάση για την επόμενη χρονικά Αγορά.

4. Με την επιφύλαξη διατάξεων του ενωσιακού δικαίου, οι συναλλαγές που τελούνται στο πλαίσιο των ανωτέρω Αγορών, διέπονται από το ελληνικό δίκαιο. Για τη δικαστική επίλυση των διαφορών που ανακύπτουν από την εφαρμογή του παρόντος νόμου, αποκλειστικά αρμόδια είναι τα Δικαστήρια των Αθηνών.

Άρθρο 9

Ορισμός και αρμοδιότητες του Διαχειριστή της Χονδρικής Αγοράς Προθεσμιακών Προϊόντων Ηλεκτρικής Ενέργειας

1. Η εταιρεία με την επωνυμία «ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΣ ΑΓΟΡΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΕ» και με διακριτικό τίτλο «ΛΑΓΗΕ ΑΕ», ως προβλέπεται στο άρθρο 117 του ν. 4001/2011 (Α' 179), ορίζεται ως ο Διαχειριστής της Χονδρικής Αγοράς Προθεσμιακών Προϊόντων Ηλεκτρικής Ενέργειας.

2. Η ΡΑΕ εποπτεύει την άσκηση των αρμοδιοτήτων του Διαχειριστή της Χονδρικής Αγοράς Προθεσμιακών Προϊόντων Ηλεκτρικής Ενέργειας, καθώς και τις ειδικές συνθήκες της ευρωπαϊκής και εγχώριας αγοράς. Εάν μετά την πάροδο τριών (3) ετών από την έναρξη λειτουργίας της Χονδρικής Αγοράς Προθεσμιακών Προϊόντων Ηλεκτρικής Ενέργειας, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 6 του παρόντος νόμου, κριθεί σκόπιμο να ορισθούν και άλλα νομικά πρόσωπα πέραν της ΛΑΓΗΕ Α.Ε., ως Διαχειριστές της Χονδρικής Αγοράς Προθεσμιακών Προϊόντων, η ΡΑΕ δύναται να εισηγηθεί σχετικά στον αρμόδιο Υπουργό. Μετά την έκδοση υπουργικής απόφασης για την αποδοχή της σχετικής εισηγμένης της ΡΑΕ, η ΡΑΕ προβαίνει σε πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για τον ανωτέρω ορισμό. Οι ενδιαφερόμενοι πρέπει να πληρούν σωρευτικά ιδίως τα ακόλουθα κριτήρια:

α) Διαθέτουν ή συγκεντρώνουν τους απαραίτητους οικονομικούς πόρους για την εκπλήρωση των καθηκόντων τους, όπως ορίζονται στην παράγραφο 3.

β) Είναι σε θέση να διαθέτουν την αναγκαία τεχνολογία πληροφοριών, την τεχνική υποδομή και τις επιχειρη-

σιακές διαδικασίες για την εκπλήρωση των καθηκόντων τους, όπως ορίζονται στην παράγραφο 3.

γ) Είναι σε θέση να εφαρμόζουν τα αναγκαία συστήματα και διαδικασίες επικοινωνίας για το συντονισμό με τους Διαχειριστές των Αγορών, καθώς και με τους Διαχειριστές ΕΣΜΗΕ και ΕΔΔΗΕ.

δ) Είναι σε θέση να εφαρμόζουν κατάλληλες συμφωνίες διαφάνειας και εμπιστευτικότητας με τους Συμμετέχοντες και με τους Διαχειριστές των Αγορών, καθώς και με τους Διαχειριστές ΕΣΜΗΕ και ΕΔΔΗΕ.

ε) Είναι σε θέση να παρέχουν τις υπηρεσίες τους με εύλογο κόστος και επαρκή ποιότητα.

Η ΡΑΕ αξιολογεί τις αιτήσεις βάσει των ανωτέρω κριτηρίων και προβαίνει στην έκδοση απόφασης σχετικά με τον ορισμό Διαχειριστή Αγοράς Προθεσμιακών Προϊόντων Ηλεκτρικής Ενέργειας. Με απόφαση της ΡΑΕ καθορίζεται κάθε ειδικότερο θέμα που αφορά τη διαδικασία υποβολής, αξιολόγησης των αιτήσεων και έκδοσης της σχετικής απόφασης.

3. Ο Διαχειριστής της Χονδρικής Αγοράς Προθεσμιακών Προϊόντων Ηλεκτρικής Ενέργειας, έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) Μεριμνά για την αποτελεσματική, διαφανή και αμερόληπτη λειτουργία της Χονδρικής Αγοράς Προθεσμιακών Προϊόντων Ηλεκτρικής Ενέργειας, κατά τα προβλεπόμενα στον παρόντα νόμο, τον Κώδικα Χονδρικής Αγοράς Προθεσμιακών Προϊόντων Ηλεκτρικής Ενέργειας και την κείμενη νομοθεσία.

β) Λειτουργεί και ελέγχει τα πληροφοριακά συστήματα που είναι αναγκαία για την άσκηση των αρμοδιοτήτων του ως Διαχειριστής της Χονδρικής Αγοράς Προθεσμιακών Προϊόντων Ηλεκτρικής Ενέργειας και σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 3 του άρθρου 8 του παρόντος.

γ) Τηρεί τα αναγκαία μητρώα για τη λειτουργία της Χονδρικής Αγοράς Προθεσμιακών Προϊόντων Ηλεκτρικής Ενέργειας.

δ) Είναι αρμόδιος για την Εκκαθάριση της Χονδρικής Αγοράς Προθεσμιακών Προϊόντων Ηλεκτρικής Ενέργειας.

ε) Είναι αρμόδιος για την Κάλυψη, την Εκκαθάριση και τον Διακανονισμό Συναλλαγών στην Χονδρική Αγορά Προθεσμιακών Προϊόντων Ηλεκτρικής Ενέργειας, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 11 του παρόντος νόμου.

στ) Εποπτεύει και ελέγχει την τήρηση των κανόνων λειτουργίας της Χονδρικής Αγοράς Προθεσμιακών Προϊόντων Ηλεκτρικής Ενέργειας.

4. Για εργασίες ή λειτουργίες που αφορούν στην άσκηση των αρμοδιοτήτων του, εκτός των προβλεπομένων στο άρθρο 11 του παρόντος νόμου, ο Διαχειριστής της Χονδρικής Αγοράς Προθεσμιακών Προϊόντων Ηλεκτρικής Ενέργειας δύναται να:

α) συστήνει ή να συμμετέχει σε νομικά πρόσωπα με εξειδικευμένο σκοπό την εκτέλεση εργασιών ή λειτουργιών που αφορούν στις αρμοδιότητές του ή/και,

β) αναθέτει εργασίες ή λειτουργίες που αφορούν αρμοδιότητές του σε ένα ή περισσότερα τρίτα μέρη, στην περίπτωση που το τρίτο μέρος μπορεί να εκτελέσει την αντίστοιχη λειτουργία τουλάχιστον εξίσου αποδοτικά με τον Διαχειριστή.

Για τις ως άνω περιπτώσεις α' και β' ο Διαχειριστής παραμένει αποκλειστικά αρμόδιος για την άρτια και ορθή εκτέλεση των σχετικών εργασιών και λειτουργιών και

για το σκοπό αυτόν διασφαλίζει τη συμμόρφωση κάθε τρίτου με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τον παρόντα νόμο, συμπεριλαμβανομένης της διασφάλισης της πρόσβασης της ΡΑΕ σε πληροφορίες που απαιτούνται για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της.

Στις περιπτώσεις α' και β' οι επιμέρους όροι και συμφωνίες με τρίτα πρόσωπα τελούν υπό την προηγούμενη έγκριση της ΡΑΕ.

5. Ο Διαχειριστής της Χονδρικής Αγοράς Προθεσμιακών Προϊόντων Ηλεκτρικής Ενέργειας εισπράττει από τους Συμμετέχοντες τέλη για τη διαχείριση και λειτουργία της Χονδρικής Αγοράς Προθεσμιακών Προϊόντων Ηλεκτρικής Ενέργειας, τα οποία τελούν υπό την έγκριση της ΡΑΕ βάσει των λογιστικά διαχωρισμένων λογαριασμών που υποχρεούται να τηρεί ο Διαχειριστής, κατ' αναλογία των προβλεπόμενων στο άρθρο 141 του ν. 4001/2011.

6. Οι αρμοδιότητες του Διαχειριστή της Χονδρικής Αγοράς Προθεσμιακών Προϊόντων Ηλεκτρικής Ενέργειας και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου καθορίζονται ειδικότερα στον Κώδικα Χονδρικής Αγοράς Προθεσμιακών Προϊόντων Ηλεκτρικής Ενέργειας.

Άρθρο 10

Ορισμός και αρμοδιότητες του ΟΔΑΗΕ

1. Για τους σκοπούς του Κανονισμού (ΕΕ) 2015/1222, στην ελληνική επικράτεια υφίσταται εθνικό νόμιμο μονοπώλιο υπηρεσιών συναλλαγών επόμενης ημέρας και ενδοημερησίως, το οποίο αποκλείει τον ορισμό περισσότερων του ενός ΟΔΑΗΕ.

2. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 7, ο ΟΔΑΗΕ ορίζεται με απόφαση της ΡΑΕ, σύμφωνα με τα κριτήρια που προβλέπονται στο άρθρο 6 του Κανονισμού (ΕΕ) 2015/1222.

3. Ο ΟΔΑΗΕ ασκεί τις αρμοδιότητες που προσδιορίζονται στις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΕ) 2015/1222. Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων αυτών, είναι αρμόδιος για την Κάλυψη, την Εκκαθάριση και το Διακανονισμό των συναλλαγών των Συμμετεχόντων στην Αγορά Επόμενης Ημέρας και στην Ενδοημερησία Αγορά, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 11 του παρόντος νόμου.

4. Για εργασίες ή λειτουργίες που αφορούν στην άσκηση των αρμοδιοτήτων του, εκτός των προβλεπομένων στο άρθρο 11 του παρόντος νόμου, ο ΟΔΑΗΕ δύναται να:

α) συστήνει ή να συμμετέχει σε νομικά πρόσωπα με εξειδικευμένο σκοπό την εκτέλεση εργασιών ή λειτουργιών που αφορούν στις αρμοδιότητές του ή/και,

β) αναθέτει εργασίες ή λειτουργίες που αφορούν αρμοδιότητές του σε ένα ή περισσότερα τρίτα μέρη, στην περίπτωση που το τρίτο μέρος μπορεί να εκτελέσει την αντίστοιχη λειτουργία τουλάχιστον εξίσου αποδοτικά με τον Διαχειριστή.

Για τις ως άνω περιπτώσεις α' και β' ο Διαχειριστής παραμένει αποκλειστικά αρμόδιος για την άρτια και ορθή εκτέλεση των σχετικών εργασιών και λειτουργιών και για το σκοπό αυτόν διασφαλίζει τη συμμόρφωση κάθε τρίτου με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τον παρόντα νόμο, συμπεριλαμβανομένης της διασφάλισης της πρόσβασης της ΡΑΕ σε πληροφορίες που απαιτούνται για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της.

Στις περιπτώσεις α' και β' οι επιμέρους όροι και συμ-

φωνίες με τρίτα πρόσωπα τελούν υπό την προηγούμενη έγκριση της ΡΑΕ.

5. Ο ΟΔΑΗΕ εισπράττει από τους Συμμετέχοντες τέλη για τη διαχείριση και λειτουργία της Αγοράς Επόμενης Ημέρας ή/και της Ενδοημερήσιας Αγοράς, κατόπιν έγκρισης της ΡΑΕ κατά τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΕ) 2015/1222.

6. Πέραν των αρμοδιοτήτων που προσδιορίζονται στις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΕ) 2015/1222, ο ΟΔΑΗΕ οφείλει να:

α) Συνεργάζεται με τους λοιπούς Διαχειριστές των Αγορών και τον Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ για την απρόσκοπτη λειτουργία των Αγορών Ηλεκτρικής Ενέργειας, σύμφωνα με τις ειδικότερες προβλέψεις στους Κώδικες των Αγορών.

β) Παρέχει έγκαιρα και με κάθε πρόσφορο τρόπο στους Συμμετέχοντες στις Αγορές Ηλεκτρικής Ενέργειας που διαχειρίζεται τις απαραίτητες πληροφορίες για τη συμμετοχή τους σε αυτές.

γ) Εφαρμόζει κατά την παροχή των υπηρεσιών του διαφανή, αντικειμενικά και αμερόληπτα κριτήρια και αποφεύγει κάθε διάκριση μεταξύ των Συμμετεχόντων στις Αγορές Ηλεκτρικής Ενέργειας.

δ) Τηρεί τους αναγκαίους λογαριασμούς σύμφωνα με τις ειδικότερες προβλέψεις στους Κώδικες των Αγορών.

ε) Συμμετέχει σε ενώσεις, οργανώσεις ή εταιρείες, μέλη των οποίων είναι λειτουργοί αγορών ηλεκτρικής ενέργειας και χρηματιστήρια ηλεκτρικής ενέργειας, οι οποίες έχουν σκοπό την επεξεργασία και διαμόρφωση κανόνων κοινής δράσης που συντείνουν, στο πλαίσιο της κοινοτικής νομοθεσίας, στη δημιουργία ενιαίας εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας.

στ) Παρακολουθεί και ελέγχει την τήρηση των κανόνων λειτουργίας των Αγορών που διαχειρίζεται.

7. Η εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου δεν θίγει την ισχύ της ΥΑ ΑΠΕΗΛ/Γ/Φ1/οικ.184866 (Β' 2678), ως προς το τμήμα που αφορά τον ορισμό της ΛΑΓΗΕ Α.Ε. ως ΟΔΑΗΕ. Κατά τα λοιπά, η αρμοδιότητα για την παρακολούθηση της τήρησης από τη ΛΑΓΗΕ Α.Ε. των κριτηρίων ορισμού της ως ΟΔΑΗΕ, η έγκριση των τελών που δύνανται να χρεωθούν αναφορικά με τις υπηρεσίες της ΛΑΓΗΕ Α.Ε. λόγω εθνικού μονοπωλίου, καθώς και η ανάκληση του ανωτέρω Διαχειριστή, αποτελούν αρμοδιότητες της ΡΑΕ, ως ορίζουσας αρχής, κατά το άρθρο 6 του παρόντος νόμου και του Κανονισμού (ΕΕ) 2015/1222.

Άρθρο 11

Εκκαθάριση και Διακανονισμός Συναλλαγών

1. Πέραν των αρμοδιοτήτων οι οποίες προβλέπονται στους Κανονισμούς (ΕΚ) 714/2009 και (ΕΕ) 2015/1222, οι Διαχειριστές των Αγορών είναι αρμόδιοι για την Κάλυψη, την Εκκαθάριση και το Διακανονισμό των Συναλλαγών, βάσει των κανόνων λειτουργίας των Αγορών του άρθρου 8, όπως καθορίζονται στους επιμέρους Κώδικες.

Οι αρμοδιότητες αυτές αφορούν ιδίως:

α) Την Κάλυψη των Συναλλαγών που διενεργούνται στις Αγορές, σε περίπτωση αδυναμίας των Συμμετεχόντων να εκπληρώσουν τις οικονομικές τους υποχρεώσεις. Ειδικότερα, για τη διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου των συναλλαγών, οι Διαχειριστές δύνανται ενδεικτικά να ζητούν την παροχή εγγυήσεων ή άλλης ασφάλει-

ας, ενώ επιπλέον δύνανται να συστήσουν συνεγγυητικό ταμείο χρηματοδοτούμενο από εισφορές των Συμμετεχόντων στις Αγορές, ανάλογα με το ύψος των Συναλλαγών τους σε αυτές, και γενικότερα να λάβουν κάθε πρόσφορο μέτρο, μέσω ειδικών ρυθμίσεων που θα προβλεφθούν στους επιμέρους Κώδικες των Αγορών και θα περιγράφουν το είδος, το ύψος και τον τρόπο παροχής και καταβολής των ανωτέρω.

β) Την παρακολούθηση της συναλλακτικής συμπεριφοράς των Συμμετεχόντων στις Αγορές.

γ) Την έγκαιρη και διαφανή εκκαθάριση και διακανονισμό των Συναλλαγών που αφορούν τις επιμέρους Αγορές.

δ) Τη σύνταξη εκθέσεων για τις συναλλαγές, οι οποίες υποβάλλονται κατά τα προβλεπόμενα στους επιμέρους Κώδικες.

Οι Διαχειριστές των Αγορών οφείλουν επίσης, να εγείρουν αξιώσεις κατά των Συμμετεχόντων με κάθε δυνατό, νόμιμο και πρόσφορο μέσο και λαμβάνοντας υπόψη τυχόν ειδικότερες ρυθμίσεις στους επιμέρους Κώδικες, με σκοπό την ανάκτηση των ποσών που καταβλήθηκαν για την Κάλυψη των Συναλλαγών.

2. Για την άσκηση των ανωτέρω αρμοδιοτήτων οι Διαχειριστές οφείλουν, το αργότερο εντός δώδεκα (12) μηνών από τη θέση σε ισχύ του παρόντος νόμου, να έχουν εξαντλήσει κάθε δυνατό, νόμιμο και πρόσφορο μέσο για την ολοκλήρωση της διαδικασίας εύρεσης νομικού προσώπου το οποίο καλύπτει τις προϋποθέσεις της παραγράφου 5 και αναλαμβάνει τις αρμοδιότητες της παραγράφου 1.

Οι Διαχειριστές των Αγορών δύνανται είτε να συστήσουν ή να συμμετέχουν στο ανωτέρω νομικό πρόσωπο, με απευθείας πρόταση στη ΡΑΕ είτε να επιλέξουν το εν λόγω νομικό πρόσωπο μέσω διαγωνιστικής διαδικασίας. Στην πρώτη περίπτωση, οι Διαχειριστές οφείλουν, εντός τεσσάρων (4) μηνών από τη θέση σε ισχύ του παρόντος νόμου, να έχουν υποβάλει σχετική εισήγηση στη ΡΑΕ, η οποία θα συνοπογράφεται από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς του υφιστάμενου ή υπό σύσταση νομικού προσώπου και θα αποτυπώνει ιδίως το επιχειρησιακό και επιχειρηματικό σχέδιο που θα εφαρμόσει. Ακολούθως η ΡΑΕ, εντός τριών (3) μηνών από την υποβολή της σχετικής εισήγησης, διάστημα κατά το οποίο δύναται να ζητήσει συμπληρωματικά στοιχεία και τη συνεργασία της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, αποφασίζει επί του ανωτέρω επιχειρησιακού σχεδίου κατόπιν δημόσιας διαβούλευσης. Στην περίπτωση διενέργειας διαγωνισμού για την εύρεση του εν λόγω νομικού προσώπου, οι προδιαγραφές της διαγωνιστικής διαδικασίας καταρτίζονται από τους Διαχειριστές και υπόκεινται στην προηγούμενη έγκριση της ΡΑΕ. Οι Διαχειριστές οφείλουν να ενημερώνουν σε μηνιαία βάση τη ΡΑΕ για την πρόοδο των σχετικών ενεργειών τους. Οι προθεσμίες της παραγράφου αυτής δύνανται να παραταθούν με απόφαση της ΡΑΕ, μετά από αιτιολογημένη εισήγηση των Διαχειριστών.

3. Το νομικό πρόσωπο της παραγράφου 2 υπόκειται σε πιστοποίηση από τη ΡΑΕ. Για το σκοπό αυτόν, μετά την εύρεσή του, εντός της προθεσμίας της παραγράφου 2, ο Διαχειριστής της αντίστοιχης Αγοράς υποβάλλει στη ΡΑΕ σχετική εισήγηση για την πιστοποίηση και ορισμό του νομικού προσώπου ως Φορέα Εκκαθάρισης, Διακανονισμού και Κάλυψης Συναλλαγών, η οποία συνοδεύεται από σχετική αίτηση και του νομικού προσώπου. Η

ΠΑΕ, εντός δύο (2) μηνών από την υποβολή της ως άνω εισήγησης, αξιολογεί τα κριτήρια της παραγράφου 5 και αποφασίζει σχετικά με την πιστοποίησή του. Στο πλαίσιο της αξιολόγησης αυτής, η ΠΑΕ δύναται, κατά την κρίση της, να ζητήσει εισήγηση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς για επιμέρους ζητήματα που αφορούν τα κριτήρια αυτά.

Σε κάθε περίπτωση, οι όροι των σχετικών συμβάσεων ή άλλων πράξεων υπόκεινται στην προηγούμενη έγκριση της ΠΑΕ. Κατά την αξιολόγηση των ανωτέρω, η ΠΑΕ εξετάζει ιδίως το εύλογο των χρεώσεων που προκύπτουν από την εκτέλεση των σχετικών συμβάσεων.

4. Σε περίπτωση που αποβούν άκαρπες οι ενέργειες της παραγράφου 2, για λόγους που δεν οφείλονται σε υπαιτιότητά τους, οι Διαχειριστές ενημερώνουν με σχετική επιστολή τον αρμόδιο Υπουργό και τη ΠΑΕ, στην οποία τεκμηριώνονται επαρκώς οι λόγοι της αδυναμίας εκπλήρωσης των υποχρεώσεων που προβλέπονται στην παράγραφο 2.

Η ΠΑΕ αξιολογεί τους λόγους αδυναμίας και δύναται να λάβει κάθε αναγκαίο μέτρο για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού. Εφόσον διαπιστωθεί πλήρης αδυναμία των Διαχειριστών για εξεύρεση λύσης, μπορεί να ορίζεται με σχετική απόφασή της ΠΑΕ, νομικό πρόσωπο που πληροί τα κριτήρια της παραγράφου 5 για την εκτέλεση των υπηρεσιών της παραγράφου 1.

5. Τα κριτήρια που οφείλουν να πληρούν τα νομικά πρόσωπα της παραγράφου 2 είναι ιδίως τα ακόλουθα:

α) Η παροχή των υπηρεσιών εκ μέρους τους και οι διαδικασίες που ακολουθούνται για το σκοπό αυτόν να είναι ασφαλείς, διαφανείς και να μην εισάγουν διακρίσεις μεταξύ των Συμμετεχόντων.

β) Να διαθέτουν τους κατάλληλους οικονομικούς, τεχνικούς και λοιπούς πόρους για την αδιάλειπτη και απρόσκοπτη παροχή των υπηρεσιών τους.

γ) Να επιφέρουν το μικρότερο δυνατό κόστος στους Συμμετέχοντες.

δ) Να εφαρμόζουν τα κατάλληλα συστήματα και διαδικασίες επικοινωνίας για το συντονισμό με τους Διαχειριστές των Αγορών.

ε) Να εφαρμόζουν κατάλληλες συμφωνίες διαφάνειας και εμπιστευτικότητας με τους Συμμετέχοντες στις Αγορές.

Τα παραπάνω κριτήρια, και τυχόν πρόσθετα, δύνανται να εξειδικευθούν με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας μετά από γνώμη της ΠΑΕ.

6. Οι υποχρεώσεις που προβλέπονται στις διατάξεις των παραγράφων 2, 4 και 5, καθώς και η δυνατότητα σύστασης του συνεγγυητικού ταμείου της περίπτωσης α' της παραγράφου 1, ισχύουν από τη θέση σε ισχύ του παρόντος νόμου. Μέχρι τη θέση σε ισχύ των αντίστοιχων Κωδίκων των Αγορών, οι ρυθμίσεις σχετικά με την Κάλυψη των Συναλλαγών καθορίζονται με απόφαση της ΠΑΕ μετά από σχετική εισήγηση του αρμόδιου Διαχειριστή.

Άρθρο 12 **Καθήκοντα του Διαχειριστή του Ελληνικού** **Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής** **Ενέργειας (ΕΣΜΗΕ)**

1. Ο Διαχειριστής του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας λειτουργεί, εκμεταλλεύεται, συντηρεί και αναπτύσσει το ΕΣΜΗΕ, ώστε να δια-

σφαλίζεται ο εφοδιασμός της χώρας με ηλεκτρική ενέργεια, με τρόπο επαρκή, ασφαλή, αποδοτικό και αξιόπιστο.

2. Για το σκοπό αυτόν ο Διαχειριστής του ΕΣΜΗΕ, πέραν των λοιπών αρμοδιοτήτων του σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία:

α) Διασφαλίζει ότι η μακροχρόνια ικανότητα του Συστήματος ανταποκρίνεται σε εύλογες ανάγκες για μεταφορά ηλεκτρικής ενέργειας, υπό οικονομικά βιώσιμες συνθήκες και λαμβάνοντας υπόψη την προστασία του περιβάλλοντος:

αα) συντάσσει ετησίως και υποβάλλει στη ΠΑΕ τριετές επιχειρησιακό πρόγραμμα ενεργειών και δράσεων οι οποίες κρίνονται αναγκαίες για την άσκηση των καθηκόντων του, με τον αντίστοιχο προϋπολογισμό,

ββ) συντάσσει και δημοσιοποιεί τακτικά εκθέσεις για την αποδοτική λειτουργία του Συστήματος.

β) Συμβάλλει στην ασφάλεια του εφοδιασμού, διασφαλίζοντας επαρκή ικανότητα μεταφοράς και την αξιοπιστία του Συστήματος και διαχειρίζεται σχετικές Αγορές ή Μηχανισμούς που θεσπίζονται βάσει των προβλέψεων της κείμενης νομοθεσίας.

γ) Παρέχει πρόσβαση στο Σύστημα στους κατόχους άδειας παραγωγής, προμήθειας ή εμπορίας ηλεκτρικής ενέργειας, σε όσους έχουν νόμιμα εξαιρεθεί από την υποχρέωση κατοχής τέτοιων αδειών και στους Αυτοπρομηθευόμενους Πελάτες.

δ) Επιτρέπει τη σύνδεση του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΔΔΗΕ) με το ΕΣΜΗΕ, σύμφωνα με όσα καθορίζονται στον Κώδικα Διαχείρισης του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Κώδικας Διαχείρισης ΕΣΜΗΕ).

ε) Διαχειρίζεται τις ροές της ηλεκτρικής ενέργειας στο Σύστημα, συνεκτιμώντας τις ανταλλαγές με άλλα διασυνδεδεμένα συστήματα μεταφοράς. Για το σκοπό αυτόν μεριμνά για την ασφαλή, αξιόπιστη και αποδοτική λειτουργία του Συστήματος, προγραμματίζοντας, μεταξύ άλλων, την παροχή των αναγκαίων επικουρικών υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών που παρέχονται μέσω διαχείρισης της ζήτησης, στο βαθμό που η διαθεσιμότητά τους δεν εξαρτάται από άλλο διασυνδεδεμένο σύστημα μεταφοράς.

στ) Καταρτίζει το Πρόγραμμα Κατανομής, σύμφωνα με τις ειδικότερες διατάξεις του Κώδικα Αγοράς Εξισορρόπησης.

ζ) Παρέχει στους Διαχειριστές άλλων συστημάτων μεταφοράς και δικτύων διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, με τα οποία συνδέεται το Σύστημα, επαρκείς πληροφορίες για την ασφαλή και αποδοτική λειτουργία, καθώς και τη συντονισμένη ανάπτυξη και τη διαλειτουργικότητα του συστήματος και των παραπάνω συστημάτων και δικτύων.

η) Παρέχει έγκαιρα στους χρήστες του Συστήματος κάθε αναγκαία πληροφορία για την εξασφάλιση της αποτελεσματικής πρόσβασής τους στο Σύστημα.

θ) Παρέχει τις πάσης φύσεως υπηρεσίες του εφαρμόζοντας διαφανή, αντικειμενικά και αμερόληπτα κριτήρια, ώστε να αποτρέπεται κάθε διάκριση μεταξύ των χρηστών ή των κατηγοριών χρηστών του Συστήματος και ιδίως κάθε διάκριση υπέρ των συνδεδεμένων με αυτόν επιχειρήσεων.

ι) Εισπράττει τα τέλη πρόσβασης στο Σύστημα και διευθετεί τις χρεοπιστώσεις που του αναλογούν στο πλαί-

σιο του μηχανισμού αντιστάθμισης μεταξύ Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς, σύμφωνα με το άρθρο 13 του Κανονισμού (ΕΚ) 714/2009.

ια) Χορηγεί και διαχειρίζεται την πρόσβαση τρίτων στο Σύστημα και παρέχει ειδικά αιτιολογημένες επεξηγήσεις σε περίπτωση άρνησης πρόσβασης.

ιβ) Συμμετέχει σε ενώσεις, οργανώσεις ή εταιρείες, οι οποίες έχουν σκοπό την επεξεργασία και διαμόρφωση κανόνων κοινής δράσης που συντείνουν, στο πλαίσιο της κοινοτικής νομοθεσίας, στη δημιουργία ενιαίας εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και ειδικότερα στον καταμερισμό και την εκχώρηση δικαιωμάτων μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας μέσω των αντίστοιχων διασυνδέσεων, καθώς και στη διαχείριση των δικαιωμάτων αυτών για λογαριασμό των ως άνω διαχειριστών και ιδίως στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΔΔΣΜ Ηλεκτρικής Ενέργειας).

ιγ) Εκπονεί κάθε έτος, κατόπιν διαβούλευσης με όλους τους υφιστάμενους και μελλοντικούς χρήστες του ΕΣΜΗΕ, δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης του ΕΣΜΗΕ), το οποίο υποβάλλει προς έγκριση στη ΡΑΕ και δημοσιεύει στην ιστοσελίδα του, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 108 του ν. 4001/2011 (Α' 179).

ιδ) Τηρεί τους αναγκαίους διαχειριστικούς λογιστικούς λογαριασμούς για την είσπραξη χρεώσεων που προκύπτουν από τη λειτουργία και τη διαχείριση του ΕΣΜΗΕ, τη λειτουργία των Αγορών που διαχειρίζεται ή και άλλων χρεώσεων, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

ιε) Δημοσιεύει στην ιστοσελίδα του κατάλογο όλων των χρεώσεων με τις οποίες επιβαρύνονται οι χρήστες του Συστήματος.

ιστ) Διαχειρίζεται την Αγορά Εξισορρόπησης, σύμφωνα με τις ειδικότερες διατάξεις του Κώδικα Αγοράς Εξισορρόπησης.

ιζ) Διαχειρίζεται τη συμφόρηση στα σύνορα των ζωνών προσφοράς και προσδιορίζει, σύμφωνα με τις ειδικότερες διατάξεις του Κώδικα Διαχείρισης ΕΣΜΗΕ και τα προβλεπόμενα στους Κανονισμούς (ΕΚ) 714/2009 και (ΕΕ) 2015/1222, τα κριτήρια, τους κανόνες, τις διαδικασίες που εφαρμόζει και τις συναλλαγές που διενεργεί για τον υπολογισμό και την κατανομή της μακροχρόνιας και βραχυχρόνιας μεταφορικής ικανότητας στα σύνορα των ζωνών προσφοράς στους Συμμετέχοντες.

ιη) Είναι αρμόδιος για την Εκκαθάριση των Αγορών τις οποίες διαχειρίζεται.

ιθ) Είναι αρμόδιος για την Κάλυψη, την Εκκαθάριση και το Διακανονισμό των Συναλλαγών στις Αγορές τις οποίες διαχειρίζεται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 11 του παρόντος νόμου. Σε περίπτωση ανάθεσης της εκτέλεσης των αρμοδιοτήτων αυτών σε άλλο νομικό πρόσωπο, σύμφωνα με το άρθρο 11, τις ως άνω σχετικές αρμοδιότητες αναλαμβάνει το νομικό πρόσωπο αυτό, ενώ δύναται μέρος των διαδικασιών Εκκαθάρισης των Συναλλαγών να ασκείται από τον Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ, όπως ειδικότερα εξειδικεύεται στον Κώδικα Αγοράς Εξισορρόπησης.

3. Για εργασίες που αφορούν αρμοδιότητες του Διαχειριστή εκτός των προβλεπόμενων στο άρθρο 11 του παρόντος νόμου, ο Διαχειριστής του ΕΣΜΗΕ δύναται να αναθέτει το σύνολο ή μέρος οποιουδήποτε καθήκοντος που του ανατίθεται σε ένα ή περισσότερα τρίτα μέρη,

στην περίπτωση που το τρίτο μέρος μπορεί να εκτελέσει την αντίστοιχη λειτουργία τουλάχιστον εξίσου αποδοτικά με την αναθέτουσα οντότητα.

Ο Διαχειριστής παραμένει αποκλειστικά αρμόδιος για την άρτια και ορθή εκτέλεση των σχετικών εργασιών και λειτουργιών και για το σκοπό αυτόν διασφαλίζει τη συμμόρφωση κάθε τρίτου με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τον παρόντα νόμο, συμπεριλαμβανομένης της διασφάλισης της πρόσβασης της ΡΑΕ σε πληροφορίες που απαιτούνται για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της.

Η εφαρμογή της ως άνω περίπτωσης τελεί υπό τον έλεγχο και την έγκριση των επιμέρους όρων και συμφωνιών από τη ΡΑΕ.

4. Ο Διαχειριστής του ΕΣΜΗΕ επιτρέπεται να συνάπτει, κατόπιν διαγωνισμού ή μέσω συμμετοχής του στις Αγορές, στο πλαίσιο της λειτουργίας των Αγορών του άρθρου 8 του παρόντος νόμου, συμβάσεις αγοραπωλησίας ηλεκτρικής ενέργειας, περιλαμβανομένων συμβάσεων διαχείρισης της ζήτησης, μόνον εφόσον αυτό απαιτείται για την παροχή των επικουρικών υπηρεσιών, την κάλυψη απωλειών του Συστήματος, καθώς και για τις ανάγκες εξισορρόπησης των αποκλίσεων παραγωγής - ζήτησης κατά τη λειτουργία του Συστήματος σε πραγματικό χρόνο, στο πλαίσιο των ρυθμίσεων του Κώδικα Αγοράς Εξισορρόπησης, σύμφωνα με το άρθρο 14 του παρόντος νόμου.

5. Ο Διαχειριστής του ΕΣΜΗΕ συνεργάζεται με τους Διαχειριστές των Αγορών, σύμφωνα με τις διατάξεις των σχετικών Κωδίκων του άρθρου 14 του παρόντος νόμου.

6. Ο Διαχειριστής δύναται να προσφέρει συμβουλευτικές υπηρεσίες τεχνικής φύσεως σε θέματα της αρμοδιότητάς του σε διαχειριστές ή κυρίως συστημάτων μεταφοράς έναντι αμοιβής, καθώς και να συμμετέχει σε ερευνητικά προγράμματα, καθώς και σε προγράμματα χρηματοδοτούμενα από την Ε.Ε., εφόσον δεν παρακωλύεται η άρτια εκτέλεση των καθηκόντων του.

7. Ο Διαχειριστής του ΕΣΜΗΕ έχει τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στον Κανονισμό (ΕΚ) 714/2009 και στον Κανονισμό (ΕΕ) 2015/1222. Η άσκηση των αρμοδιοτήτων του Διαχειριστή συντείνει, ιδίως, στην επίτευξη του στόχου σύγκλισης της ελληνικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας με τις αντίστοιχες ευρωπαϊκές και στην ολοκλήρωση της ενιαίας εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας της Ε.Ε., σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ευρωπαϊκής νομοθεσίας.

8. Ο Διαχειριστής του ΕΣΜΗΕ εισπράττει από τους Συμμετέχοντες τέλη για την παροχή υπηρεσιών στο πλαίσιο λειτουργίας των Αγορών που διαχειρίζεται, τα οποία τελούν υπό την έγκριση της ΡΑΕ βάσει των λογιστικά διαχωρισμένων λογαριασμών που υποχρεούται να τηρεί ο Διαχειριστής, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 141 του ν. 4001/2011 (Α' 179) και λαμβάνοντας υπόψη τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΕ) 2015/1222.

9. Η ισχύς των διατάξεων του παρόντος άρθρου αρχίζει από την έναρξη λειτουργίας της Αγοράς Εξισορρόπησης, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 6 του παρόντος νόμου.

Άρθρο 13

Σκοπός - Αρμοδιότητες της ΛΑΓΗΕ Α.Ε.

1. Η εταιρεία με την επωνυμία «ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΣ ΑΓΟΡΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΕ» και με το διακριτικό τίτλο

«ΛΑΓΗΕ ΑΕ», ως προβλέπεται στο άρθρο 117 του ν. 4001/2011 (Α' 179), πέραν των λοιπών αρμοδιοτήτων της σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, ασκεί, ιδίως, τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) Ασκεί τις αρμοδιότητες του Διαχειριστή της Χονδρικής Αγοράς Προθεσμιακών Προϊόντων Ηλεκτρικής Ενέργειας, κατά το άρθρο 9 του παρόντος νόμου.

β) Διενεργεί την Ενδοημερήσια Αγορά, κατά τα προβλεπόμενα στον Κώδικα Ενδοημερήσιας Αγοράς, μέχρι την επίτευξη της ενιαίας σύζευξης των ευρωπαϊκών ενδοημερήσιων αγορών, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2015/1222 και τη διάταξη της παραγράφου 3 του άρθρου 6 του παρόντος νόμου.

γ) Είναι αρμόδιος για την Εκκαθάριση των Αγορών τις οποίες διαχειρίζεται.

δ) Είναι αρμόδιος για την Κάλυψη, την Εκκαθάριση και το Διακανονισμό των Συναλλαγών στις Αγορές τις οποίες διαχειρίζεται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 11 του παρόντος νόμου. Σε περίπτωση ανάθεσης της εκτέλεσης των υπηρεσιών αυτών σε άλλο νομικό πρόσωπο, σύμφωνα με το άρθρο 11, τις ως άνω σχετικές αρμοδιότητες αναλαμβάνει το νομικό πρόσωπο αυτό, με την επιφύλαξη των οριζόμενων στον Κανονισμό 2015/1222.

ε) Συνεργάζεται με τον Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ, σύμφωνα με τις ειδικότερες προβλέψεις των Κωδίκων των Αγορών και του Κώδικα Διαχείρισης του ΕΣΜΗΕ.

στ) Εισπράττει από τους Συμμετέχοντες τέλη για την παροχή των υπηρεσιών του στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του τα οποία τελούν υπό την έγκριση της ΡΑΕ, βάσει των λογιστικά διαχωρισμένων λογαριασμών που υποχρεούται να τηρεί ο Διαχειριστής, κατ' αναλογία των προβλεπόμενων στο άρθρο 141 του ν. 4001/2011 και τηρεί τους αναγκαίους λογαριασμούς κατά τα προβλεπόμενα στους Κώδικες των Αγορών.

ζ)) Συνάπτει Συμβάσεις πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 12 του ν. 3468/2006 (Α' 129), καθώς και κάθε άλλου είδους συμβάσεις ενισχύσεων που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία, εξαιρουμένων των σταθμών ειδικών προγραμμάτων που συνάπτουν Συμβάσεις Συμψηφισμού με Προμηθευτές, όπως τα Φ/Β του Ειδικού Προγράμματος Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Συστημάτων σε Κτηριακές Εγκαταστάσεις και ιδίως σε δώματα και στέγες Κτιρίων (12323/ΓΓ175/09, Β' 1079 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και Περιβάλλοντος και Ενέργειας), για την ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από εγκαταστάσεις Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α., εφόσον οι εγκαταστάσεις αυτές παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας συνδέονται στο Σύστημα είτε απευθείας είτε μέσω του Δικτύου, και καταβάλλει τις πληρωμές που προβλέπονται στις Συμβάσεις αυτές από τον Ειδικό Λογαριασμό Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. Διασυνδεδεμένου Συστήματος και Δικτύου κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 143 του ν. 4001/2011 (Α' 179).

2. Για τους σκοπούς αυτούς η ΛΑΓΗΕ Α.Ε.:

α) Παρέχει έγκαιρα και με κάθε πρόσφορο τρόπο στους Συμμετέχοντες τις απαραίτητες πληροφορίες.

β) Αποφεύγει κάθε διάκριση μεταξύ των Συμμετεχόντων και εφαρμόζει κατά την παροχή των υπηρεσιών του διαφανή, αντικειμενικά και αμερόληπτα κριτήρια.

γ) Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, και υπό τις προϋποθέσεις και εγκρίσεις που απαιτούνται βάσει του παρόντος νόμου, δύναται να συμμετέχει σε κοινές επιχει-

ρήσεις, ιδίως με διαχειριστές Συστημάτων Μεταφοράς, καθώς και χρηματιστήρια ηλεκτρικής ενέργειας και άλλους ανάλογους φορείς, σε ενώσεις, οργανώσεις ή εταιρείες, μέλη των οποίων είναι λειτουργοί αγορών ηλεκτρικής ενέργειας και χρηματιστήρια ηλεκτρικής ενέργειας, στο πλαίσιο της κοινοτικής νομοθεσίας και με στόχο τη δημιουργία περιφερειακών αγορών στο πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς ενέργειας.

3. Η ΛΑΓΗΕ Α.Ε. δύναται να προσφέρει συμβουλευτικές υπηρεσίες σε θέματα της αρμοδιότητάς της σε τρίτους διαχειριστές ή χρηματιστήρια ενέργειας έναντι αμοιβής, καθώς και να συμμετέχει σε ερευνητικά προγράμματα, καθώς και σε προγράμματα χρηματοδοτούμενα από την Ε.Ε., εφόσον δεν παρακωλύεται η άρτια εκτέλεση των καθηκόντων της.

4. Η έναρξη ισχύος των διατάξεων του παρόντος άρθρου αρχίζει από την έναρξη λειτουργίας της Αγοράς Επόμενης Ημέρας, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 6 του παρόντος νόμου.

Άρθρο 14 Κατάρτιση και τροποποίηση των Κωδίκων των Αγορών

1. Λαμβάνοντας υπ' όψιν τους σχετικούς ευρωπαϊκούς Κανονισμούς, οι όροι και προϋποθέσεις λειτουργίας των Αγορών καθορίζονται στον Κώδικα Χονδρικής Αγοράς Προθεσμιακών Προϊόντων Ηλεκτρικής Ενέργειας, στον Κώδικα Αγοράς Επόμενης Ημέρας, στον Κώδικα Ενδοημερήσιας Αγοράς, στον Κώδικα Αγοράς Εξισορρόπησης, αντίστοιχα.

2. Κάθε Κώδικας καταρτίζεται από τον Διαχειριστή της συγκεκριμένης Αγοράς σε συνεργασία με τους αρμόδιους φορείς, όσον αφορά τα θέματα που εμπίπτουν στις αρμοδιότητές τους, και υποβάλλεται στη ΡΑΕ. Η ΡΑΕ, κατόπιν δημόσιας διαβούλευσης και αφού προβεί σε τυχόν τροποποιήσεις και προσθήκες, εκδίδει με απόφασή της, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, τους ανωτέρω Κώδικες. Οι Κώδικες δύνανται να τροποποιούνται είτε με πρωτοβουλία της ΡΑΕ, όταν το κρίνει σκόπιμο, λόγω ιδίως της εμπειρίας που αποκτά από την εφαρμογή τους, τυχόν τροποποιήσεων του νομοθετικού πλαισίου και ιδίως των κανονιστικών πράξεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση του Κανονισμού (ΕΚ) 714/2009, καθώς και των προτάσεων των Συμμετεχόντων, είτε κατόπιν σχετικού αιτήματος των Διαχειριστών. Εφόσον του ζητηθεί, ο αρμόδιος Διαχειριστής υποβάλλει στη ΡΑΕ σχετική εισήγηση. Οι αποφάσεις τροποποίησης των Κωδίκων δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και πριν την έκδοσή τους διενεργείται δημόσια διαβούλευση, υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 29 του ν. 4001/2011.

3. Στους Κώδικες των Αγορών καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις λειτουργίας των Αγορών και ιδίως τα ακόλουθα:

α) Οι Συμμετέχοντες, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία εγγραφής και συμμετοχής τους, καθώς και ο τύπος και ο χρόνος υποβολής των Εντολών Συναλλαγών.

β) Οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των Συμμετεχόντων, καθώς και η συνεργασία τους με τον Διαχειριστή εκάστης Αγοράς και με σκοπό την ομαλή λειτουργία της.

γ) Διατάξεις που αφορούν τις υποχρεώσεις και τη λειτουργία των Φορέων Σωρευτικής Εκπροσώπησης.

δ) Τυχόν εξειδίκευση και συμπλήρωση των αρμοδιοτήτων των Διαχειριστών, όπως καθορίζονται στα άρθρα 9, 10, 11, 12 και 13 του παρόντος νόμου και στις λοιπές διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας.

ε) Το πλαίσιο συνεργασίας μεταξύ των Διαχειριστών των Αγορών και με λοιπούς φορείς, ιδίως όσον αφορά τις απαιτήσεις ανταλλαγής δεδομένων και τις διεπαφές των σχετικών Αγορών.

στ) Ο τρόπος, η διαδικασία και οι όροι συνεργασίας μεταξύ του Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ και των λοιπών Διαχειριστών των Αγορών για την ομαλή λειτουργία της Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας σε συνάρτηση με την αδιάκοπη, αξιόπιστη και οικονομικά αποδοτική λειτουργία του ΕΣΜΗΕ.

ζ) Οι κανόνες και οι διαδικασίες διεξαγωγής των συναλλαγών και Εκκαθάρισης της Αγοράς.

η) Οι διαδικασίες Κάλυψης, Εκκαθάρισης και Διακανονισμού των Συναλλαγών, λαμβάνοντας υπόψη και τα προβλεπόμενα στο άρθρο 11 του παρόντος νόμου.

θ) Η τήρηση των αναγκαίων λογαριασμών για τη λειτουργία των Αγορών και τη διευθέτηση των συναλλαγών και ο φορέας διαχείρισής τους.

ι) Ο τρόπος, η έκταση, οι όροι και οι προϋποθέσεις σύμφωνα με τους οποίους, κατά την κατανομή του φορτίου στις διαθέσιμες εγκαταστάσεις παραγωγής, ο Διαχειριστής του ΕΣΜΗΕ δίνει προτεραιότητα:

αα) Στις εγκαταστάσεις παραγωγής που χρησιμοποιούν ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, καθώς και στις εγκαταστάσεις Σ.Η.Θ.Υ.Α., σύμφωνα με το άρθρο 9 του ν. 3468/2006.

ββ) Σε εγκαταστάσεις παραγωγής που χρησιμοποιούν πρωτογενή ενέργεια από εγχώρια ενεργειακά καύσιμα μέχρι ποσοστού 15% της συνολικής ποσότητας πρωτογενούς ενέργειας, η οποία είναι αναγκαία για την παραγωγή της ηλεκτρικής ενέργειας που καταναλώνεται στην ελληνική επικράτεια κατά τη διάρκεια ενός (1) ημερολογιακού έτους.

ια) Οι διαδικασίες έγκρισης από τη ΡΑΕ και ανάκτησης από τους Διαχειριστές των τελών για το κόστος λειτουργίας των Αγορών.

ιβ) Η επιβολή προστίμων ή άλλων κυρώσεων σε περίπτωση μη συμμόρφωσης των Συμμετεχόντων με τους κανόνες λειτουργίας των Αγορών.

ιγ) Οι κανόνες για τη διασφάλιση της αδιάλειπτης, απρόσκοπτης και ασφαλούς λειτουργίας των πληροφοριακών συστημάτων που διαθέτουν οι Διαχειριστές.

ιδ) Ο τρόπος και η διαδικασία δημοσίευσης των απαραίτητων πληροφοριών για τη λειτουργία των Αγορών και τη συμμετοχή σε αυτές.

ιε) Ο τρόπος και η διαδικασία προστασίας των εμπορικά ευαίσθητων δεδομένων των Συμμετεχόντων.

ιστ) Η διαδικασία εξωδικαστικής επίλυσης των διαφορών μεταξύ των Συμμετεχόντων και των Διαχειριστών των Αγορών.

ιζ) Κάθε άλλη ρύθμιση απαραίτητη για την εύρυθμη, διαφανή και αποδοτική λειτουργία κάθε Αγοράς.

4. Μεθοδολογίες, παράμετροι και άλλες ειδικές εγκρίσεις που προβλέπονται από τους Κώδικες των Αγορών, αποφασίζονται από τη ΡΑΕ, μετά από εισήγηση των Διαχειριστών των Αγορών και δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

5. Πέραν των ρυθμιστικών μέτρων που λαμβάνονται από τη ΡΑΕ βάσει του άρθρου 23 του ν. 4001/2011, στους

Κώδικες δύνανται να προβλέπονται περαιτέρω μέτρα που αποβλέπουν στην εύρυθμη λειτουργία της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και την προώθηση του αποτελεσματικού ανταγωνισμού σε αυτή. Τα μέτρα αυτά είναι δυνατόν να αφορούν σε ειδικές ρυθμίσεις αντιστάθμισης τυχόν δεσπόζουσας επιρροής στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, ειδικούς ρυθμιστικούς όρους και κανόνες με αντικείμενο τη διασφάλιση της ισότιμης συμμετοχής σε αυτή, ρυθμίσεις που αφορούν στη βελτίωση της ρευστότητας των Αγορών, όπως περιορισμοί και κανόνες στους οποίους πρέπει να συμμορφώνονται οι Εντολές Συναλλαγών των Συμμετεχόντων, καθώς και τη θέσπιση μηχανισμών εικονικών εγκαταστάσεων ηλεκτροπαραγωγής, δια των οποίων, είτε καθίσταται διαθέσιμη ορισμένη ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας, είτε παρέχεται πρόσβαση σε τμήμα του παραγωγικού δυναμικού για ορισμένο χρονικό διάστημα.

6. Για τη διασφάλιση της αποτελεσματικής λειτουργίας της αγοράς δύνανται, με απόφαση της ΡΑΕ, να καθορίζεται ανώτατο ποσοστό συναλλαγών μέσω Συμβάσεων Πώλησης Προθεσμιακών Προϊόντων Ηλεκτρικής Ενέργειας για τους Συμμετέχοντες ανά χαρτοφυλάκιο προμήθειας.

7. Για τις Εντολές Συναλλαγών των Συμμετεχόντων η ΡΑΕ δύνανται με απόφασή της να καθορίζει το ανώτατο και κατώτατο όριο τιμής τους.

8. Με απόφαση της ΡΑΕ εκδίδονται εγχειρίδια για τις λεπτομέρειες εφαρμογής των Κωδίκων των Αγορών, σύμφωνα με τη διαδικασία της παραγράφου 2.

9. Στον Κώδικα Χονδρικής Αγοράς Προθεσμιακών Προϊόντων Ηλεκτρικής Ενέργειας καθορίζονται και εξειδικεύονται επιπλέον ιδίως τα ακόλουθα:

α) Οι προδιαγραφές των Προθεσμιακών Προϊόντων Ηλεκτρικής Ενέργειας που συναλλάσσονται εντός της Χονδρικής Αγοράς Προθεσμιακών Προϊόντων Ηλεκτρικής Ενέργειας.

β) Οι κανόνες και οι διαδικασίες για τον υπολογισμό των θέσεων των Συμμετεχόντων.

10. Στον Κώδικα Αγοράς Επόμενης Ημέρας καθορίζονται και εξειδικεύονται επιπλέον ιδίως τα ακόλουθα:

α) Η διαδικασία για την καταχώρηση των ποσοτήτων ενέργειας που έχουν αποτελέσει αντικείμενο συναλλαγής με Προθεσμιακά Προϊόντα Ηλεκτρικής Ενέργειας στη Χονδρική Αγορά Προθεσμιακών Προϊόντων Ηλεκτρικής Ενέργειας ή εκτός αυτής.

β) Οι διαδικασίες που ακολουθούνται από τον ΟΔΑΗΕ και τον Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ για την επίτευξη της σύζευξης της ενιαίας αγοράς επόμενης ημέρας, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΕ) 2015/1222.

γ) Οι διαδικασίες ελέγχου της τήρησης του ανώτατου ποσοστού συμμετοχής κάθε Συμμετέχοντα σε συναλλαγές μέσω συμβάσεων Προθεσμιακών Προϊόντων Ηλεκτρικής Ενέργειας, καθώς και η επιβολή προστίμων ή άλλων κυρώσεων σε περίπτωση μη συμμόρφωσης.

11. Στον Κώδικα Ενδοημερήσιας Αγοράς καθορίζονται και εξειδικεύονται επιπλέον ιδίως τα ακόλουθα:

α) Οι διαδικασίες που ακολουθούνται από τον ΟΔΑΗΕ και τον Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ για την επίτευξη της σύζευξης της ενιαίας ενδοημερήσιας αγοράς, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΕ) 2015/1222, καθώς και των συμπληρωματικών ενδοημερήσιων περιφερειακών ή/και εθνικών δημοπρασιών.

β) Οι ρυθμίσεις σχετικά με τη λειτουργία της Ενδοημε-

ρήσιας Αγοράς κατά την περίοδο πριν την επίτευξη της σύζευξης της ενιαίας ενδοημερήσιας αγοράς, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΕ) 2015/1222.

12. Στον Κώδικα Αγοράς Εξισορρόπησης καθορίζονται επιπλέον ιδίως τα ακόλουθα:

α) Τα κριτήρια, οι κανόνες, οι διαδικασίες που εφαρμόζει ο Διαχειριστής του ΕΣΜΗΕ για τον υπολογισμό της διαθέσιμης μεταφορικής ικανότητας στις διασυνδέσεις του ΕΣΜΗΕ στους Συμμετέχοντες, αναφορικά με την Αγορά Εξισορρόπησης.

β) Τα κριτήρια, οι κανόνες και οι διαδικασίες που εφαρμόζει ο Διαχειριστής του ΕΣΜΗΕ για την Κατάρτιση του Προγράμματος Κατανομής. Για τον καθορισμό των κριτηρίων, μεταξύ άλλων, λαμβάνονται υπόψη:

αα) Ο προγραμματισμός εγχύσεων ηλεκτρικής ενέργειας στο Σύστημα και απορροφήσεων ηλεκτρικής ενέργειας από το Σύστημα, όπως έχει προκύψει από την Αγορά Επόμενης Ημέρας και την Ενδοημερήσια Αγορά.

ββ) Τα τεχνικά χαρακτηριστικά των εγκαταστάσεων των Συμμετεχόντων, καθώς και των Διασυνδέσεων.

γγ) Οι τεχνικοί περιορισμοί του Συστήματος.

γ) Τα κριτήρια, οι κανόνες και οι διαδικασίες που εφαρμόζει ο Διαχειριστής του ΕΣΜΗΕ για την κάλυψη των απωλειών του Συστήματος.

δ) Ο τρόπος, η διαδικασία και οι όροι διαχείρισης της υδροηλεκτρικής παραγωγής και της διαχείρισης των αποθεμάτων ύδατος στους ταμιευτήρες, λαμβάνοντας υπόψη και τις ρυθμίσεις του ν. 3199/2003 (Α' 280).

ε) Οι ορισμοί και οι προδιαγραφές των προϊόντων εξισορρόπησης, καθώς και ο τρόπος υπολογισμού των τιμών για την αποζημίωση κάθε υπηρεσίας και προϊόντος.

στ) Η διαδικασία επιμερισμού του κόστους ή τυχόν πλεονάσματος που προκύπτει για τον Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ από την Αγορά Εξισορρόπησης.

ζ) Οι διαδικασίες ενεργοποίησης των υπηρεσιών, έκδοσης εντολών προς τους Συμμετέχοντες, επιβολής τυχόν χρεώσεων σε περίπτωση μη συμμόρφωσής τους με τις εντολές του Διαχειριστή, καθώς και επιβολής τυχόν προστίμων για τη μη παροχή υπηρεσιών εξισορρόπησης.

η) Ο τρόπος, η διαδικασία και οι όροι υπολογισμού των τιμών και της εκκαθάρισης των Αποκλίσεων.

θ) Το είδος και οι λεπτομέρειες σχετικά με τα στοιχεία που ο Διαχειριστής του ΕΣΜΗΕ πρέπει να γνωστοποιεί σε τακτική βάση σχετικά με τις περικοπές ενέργειας που παράγεται από ΑΠΕ για λόγους ασφάλειας του Συστήματος, καθώς και μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται από τον αρμόδιο Διαχειριστή, ώστε να ελαχιστοποιούνται οι περικοπές αυτές.

ι) Ο τρόπος συλλογής πληροφοριών σχετικά με την πρωτογενή μορφή ενέργειας που χρησιμοποιούν όσοι εγχέουν ηλεκτρική ενέργεια στο Σύστημα, καθώς και με τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις, τουλάχιστον όσον αφορά τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα.

ΥΠΟΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΑΛΛΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Άρθρο 15

**Τροποποιήσεις του ν. 4001/2011 (Α' 179),
του ν. 4342/2015 (Α' 143) και του ν. 4409/2016 (Α' 136)**

1. Η παρ. 1 του άρθρου 23 του ν. 4001/2011 τροποποιείται ως εξής:

«1. Με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων άλλων Αρχών που ορίζονται με σχετική διάταξη νόμου, η ΡΑΕ δύναται να επιβάλει σε επιχειρήσεις που ασκούν Ενεργειακές Δραστηριότητες ρυθμιστικά μέτρα και όρους, με σκοπό τη διασφάλιση της εφαρμογής των διατάξεων της εσωτερικής και ευρωπαϊκής νομοθεσίας, την ύπαρξη συνθηκών υγιούς ανταγωνισμού και εν γένει την εύρυθμη λειτουργία της αγοράς. Στο πλαίσιο αυτό, η ΡΑΕ ασκεί τις εξουσίες διεξαγωγής ερευνών του άρθρου 28 και συνεργάζεται ιδίως με την Επιτροπή Ανταγωνισμού και την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, καθώς και άλλες Αρχές που είναι αρμόδιες για την άσκηση εποπτείας στο χρηματοπιστωτικό τομέα.»

2. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 29 του ν. 4001/2011 προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Η ΡΑΕ δεν υποχρεούται να προβαίνει σε δημόσια διαβούλευση στις περιπτώσεις που έχει προηγηθεί δημόσια διαβούλευση από ευρωπαϊκούς φορείς, όπως ΕΕ, ΟΣΡΑΕ (ACER), ENTSO-e, JAO, SEE CAO, σχετικά με την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΚ) 714/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 2009 σχετικά με τους όρους πρόσβασης στο δίκτυο για τις διασυνοριακές ανταλλαγές ηλεκτρικής ενέργειας και την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1228/2003, καθώς και του Κανονισμού (ΕΕ) 2015/1222 της Επιτροπής της 24ης Ιουλίου 2015 σχετικά με τον καθορισμό κατευθυντήριων γραμμών για την κατανομή της δυναμικότητας και τη διαχείριση της συμφόρησης, αλλά ανακοινώνει τη διενέργειά τους στην ιστοσελίδα της, προκειμένου να λάβουν γνώση και να υποβάλουν τυχόν σχόλια τους οι Συμμετέχοντες.»

3. Η περίπτωση α' της παρ. 5 του άρθρου 80 του ν. 4001/2011, όπως ισχύει, αντικαθίσταται με τις περιπτώσεις α' και β' ως εξής:

«α) Τα πρόσωπα που ασκούν τη διοίκηση του κατόχου της Άδειας Διανομής ή/και της Άδειας Διαχείρισης Δικτύου Διανομής δεν επιτρέπεται να συμμετέχουν στη διοίκηση, σε κλάδους ή τμήματα της Κάθετα Ολοκληρωμένης Επιχείρησης Φυσικού Αερίου ή Ηλεκτρικής Ενέργειας ή άλλης Συνδεδεμένης Επιχείρησης της Κάθετα Ολοκληρωμένης Επιχείρησης Φυσικού Αερίου ή Ηλεκτρικής Ενέργειας, που έχουν την ευθύνη, άμεσα ή έμμεσα, για τη λειτουργία της παραγωγής, μεταφοράς και προμήθειας φυσικού αερίου.

β) Τα πρόσωπα που ασκούν τη διοίκηση του κατόχου της Άδειας Διανομής ή/και της Άδειας Διαχείρισης Δικτύου Διανομής δεν επιτρέπεται να έχουν ίδια συμφέροντα, τα οποία παρεμποδίζουν την άσκηση των καθηκόντων τους, κατά τρόπο ανεξάρτητο και αντικειμενικό.»

4. Οι περιπτώσεις β', γ' και δ' της παρ. 5 του άρθρου 80 του ν. 4001/2011 (Α' 179), όπως ισχύει, αναριθμούνται σε περιπτώσεις γ', δ' και ε' αντίστοιχα.

5. Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 15 του άρθρου 80Α του ν. 4001/2011 (Α' 179), όπως αυτή τροποποιήθηκε με το άρθρο 29 παρ. 11 του ν. 4414/2016 (Α' 149), αντικαθίσταται ως εξής:

«Ειδικότερα, για τη ΔΕΠΑ Α.Ε. η ως άνω προθεσμία των 30 ημερών παρατείνεται κατά οκτώ (8) μήνες.»

6. Στο τελευταίο εδάφιο της παρ. 16 του άρθρου 80Α του ν. 4001/2011 (Α' 179), όπως αυτή τροποποιήθηκε με το άρθρο 29 παρ. 12 του ν. 4414/2016 (Α' 149), μετά τη φράση «...από την ολοκλήρωση της απόσχισης» προστίθενται οι λέξεις «και εξαιτίας αυτής».

7. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 17 του άρθρου 80Α του ν. 4001/2011, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με την παρ. 13 του άρθρου 29 του ν. 4414/2016 (Α' 149), η φράση «Για χρονικό διάστημα πέντε (5) ετών» αντικαθίσταται από τη φράση «Για χρονικό διάστημα τριών (3) ετών».

8. Η παρ. 2 του άρθρου 96 του ν. 4001/2011 τροποποιείται ως εξής:

«2. Με τον Κώδικα Διαχείρισης του Συστήματος ρυθμίζονται ιδίως:

α) Οι τεχνικές προδιαγραφές σχεδιασμού, λειτουργίας και συντήρησης του Συστήματος. Ειδικότερα, ορίζονται οι ελάχιστες τεχνικές προδιαγραφές, τα κριτήρια και οι απαιτήσεις σχεδιασμού και λειτουργίας όσον αφορά στη σύνδεση εγκαταστάσεων χρηστών, περιλαμβανομένων δικτύων διανομής, με το Σύστημα, το βαθμό της αξιοπιστίας εξυπηρέτησής τους, τον εξοπλισμό καταναλωτών με άμεση σύνδεση, τα κυκλώματα διασυνδέσεων και τις Απευθείας γραμμές. Οι τεχνικοί αυτοί κανόνες εξασφαλίζουν τη διαλειτουργικότητα των συστημάτων, είναι αντικειμενικοί και δεν εισάγουν διακρίσεις. Επίσης, καθορίζονται δείκτες για την παρακολούθηση της απόδοσης του Συστήματος.

β) Η διαδικασία κατάρτισης του προγράμματος συντήρησης του Συστήματος, στο οποίο περιλαμβάνονται κατ'ελάχιστον οι εργασίες συντήρησης και τα χρονοδιαγράμματα εκτέλεσης αυτών, προκειμένου να διασφαλίζεται η άρτια και έγκαιρη συντήρηση του Συστήματος.

γ) Οι προϋποθέσεις για την υποβολή αίτησης πρόσβασης στο Σύστημα, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, οι ελάχιστες τεχνικές και λειτουργικές προδιαγραφές για την πρόσβαση στο Σύστημα, ιδίως εκείνες που σχετίζονται με τη σύνδεση, και η διαδικασία σύναψης των σχετικών συμβάσεων. Η πρόσβαση των χρηστών στο Σύστημα γίνεται με τον πλέον οικονομικό, διαφανή και άμεσο τρόπο, χωρίς διακρίσεις μεταξύ τους και μεταξύ των κατηγοριών χρηστών του Συστήματος. Ο Διαχειριστής του Συστήματος Μεταφοράς μπορεί να αρνείται την πρόσβαση στο Σύστημα, μόνο για λόγους εξάντλησης της ικανότητας φόρτισης του Συστήματος. Η άρνηση πρόσβασης αιτιολογείται ειδικώς, με βάση αντικειμενικά, τεχνικά και οικονομικά κριτήρια. Σε περίπτωση άρνησης πρόσβασης ο Διαχειριστής του Συστήματος οφείλει να παρέχει πληροφορίες σχετικά με τα αναγκαία μέτρα ενίσχυσης του Συστήματος έναντι ανταλλάγματος που αντικατοπτρίζει το κόστος της παροχής των εν λόγω ενισχύσεων και το οποίο προσδιορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 140 του παρόντος νόμου.

δ) Η προθεσμία μέσα στην οποία ο Διαχειριστής του Συστήματος υποχρεούται να απαντά στις υποβαλλόμενες αιτήσεις και οι συνέπειες της παράλειψης της απάντησης μέσα στην προθεσμία αυτή.

ε) Οι υποχρεώσεις που πρέπει να πληρούνται για την απορρόφηση ηλεκτρικής ενέργειας από το ΕΣΜΗΕ σε σχέση με τη διασφάλιση της επάρκειας ισχύος στο Σύστημα και ο τρόπος εκπλήρωσης των υποχρεώσεων αυτών. Οι προϋποθέσεις και η διαδικασία παροχής κινήτρων και επιβολής κυρώσεων από τον Διαχειριστή του Συστήματος, ιδίως για τη διαθεσιμότητα επαρκούς ισχύος, έτσι ώστε να διασφαλίζεται η διατήρηση ασφαλών περιθωρίων προσφοράς ισχύος και η εύρυθμη λειτουργία του προγραμματισμού εγχύσεων και απορροφήσεων και της κατανομής φορτίου. Ο τρόπος, η διαδικα-

σία και οι όροι διευθέτησης τυχόν πληρωμών για τη διαθεσιμότητα των παρόχων ισχύος.

στ) Οι προϋποθέσεις και η διαδικασία που οφείλει να ακολουθεί ο Διαχειριστής του Συστήματος Μεταφοράς για τη σύναψη συμβάσεων, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 95 του παρόντος νόμου.

ζ) Ο τύπος και το ελάχιστο περιεχόμενο των συμβάσεων σύνδεσης σταθμών παραγωγής με το Σύστημα και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

η) Οι διαδικασίες έγκρισης της κατασκευής των έργων σύνδεσης σταθμών ηλεκτροπαραγωγής με το Σύστημα από τους κατόχους άδειας εγκατάστασης, καθώς και ελέγχου και παραλαβής των έργων αυτών από τον Διαχειριστή. Μετά την παραλαβή τα έργα αυτά αποτελούν μέρος του Συστήματος και περιέρχονται στην κυριότητα της ΑΔΜΗΕ ΑΕ. Σε περίπτωση σύνδεσης στο ΕΣΜΗΕ νέου σταθμού παραγωγής μέσω ακτινικών καλωδιακών γραμμών σε υποσταθμό (Υ/Σ) ή κέντρο υπερυψηλής τάσης (ΚΥΤ), η κυριότητα και η διαχείριση των έργων σύνδεσης υψηλής τάσης μέχρι τον εν λόγω Υ/Σ ή ΚΥΤ δύναται να παραμένει στον κάτοχο της οικείας άδειας παραγωγής με απόφαση της ΡΑΕ, μετά από εισήγηση της ΑΔΜΗΕ ΑΕ.

θ) Οι λογαριασμοί που πρέπει να τηρεί ο Διαχειριστής του ΕΣΜΗΕ για τις χρεώσεις που προκύπτουν από τη διαχείριση του ΕΣΜΗΕ.

ι) Η διαδικασία εξωδικαστικής επίλυσης των διαφορών μεταξύ των Χρηστών και του Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ, που μπορεί να περιλαμβάνει και την υπαγωγή των διαφορών σε Διαιτησία, η οποία διεξάγεται από τη ΡΑΕ, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 37.

ια) Οι διαδικασίες που εφαρμόζει και οι συναλλαγές που διενεργεί ο Διαχειριστής του ΕΣΜΗΕ για τον υπολογισμό και την κατανομή της μακροχρόνιας και βραχυχρόνιας μεταφορικής ικανότητας στα σύνορα των ζωνών προσφοράς στους Συμμετέχοντες.

ιβ) Κάθε άλλη ρύθμιση απαραίτητη για την εύρυθμη, ασφαλή και αποδοτική διαχείριση του Συστήματος.»

9. Η ισχύς των ρυθμίσεων της παραγράφου 8 του παρόντος άρθρου άρχεται με την έναρξη λειτουργίας της Αγοράς Εξισορρόπησης, σύμφωνα με την απόφαση που προβλέπεται στην παράγραφο 3 του άρθρου 6.

10. Στο τέλος της παρ. 4 του άρθρου 125 του ν. 4001/2011 προστίθεται εδάφιο ως ακολούθως:

«Ειδικά, για τα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά (Μ.Δ.Ν.), και μέχρι το τέλος του έτους 2019, για τη διευκόλυνση της πλήρους ανάπτυξης και την υποστήριξη της λειτουργίας των τοπικών υποδομών διαχείρισης των ηλεκτρικών συστημάτων των Μ.Δ.Ν., η ΔΕΗ Α.Ε. δύναται να παρέχει στη ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε.:

α) υποστηρικτικές υπηρεσίες, που αφορούν τη λειτουργία και διαχείριση των συστημάτων αυτών, χωρίς αυτό να συνεπάγεται την ανάθεση ευθύνης ή αρμοδιότητας για τη διαχείριση αυτή και

β) υπηρεσίες για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών.

Οι υπηρεσίες των περιπτώσεων α' και β' παρέχονται έναντι εύλογου ανταλλάγματος που θα καλύπτει το κόστος παροχής τους μέσω Συμβάσεων οι οποίες θα τυγχάνουν έγκρισης από τη ΡΑΕ, τόσο ως προς το είδος των υπηρεσιών που θα ανατίθενται στη ΔΕΗ Α.Ε., όσο και ως προς το κόστος αυτών.»

11. Η παρ. 11 του άρθρου 27 του ν. 4342/2015 αντικα-

θίσταται ως εξής:

«Ειδικά και μόνο για τα ημερολογιακά έτη 2015 και 2016 το ετήσιο τέλος που προβλέπεται στην περίπτωση 1 μπορεί να καταβληθεί για το έτος 2015 έως τις 14.10.2016 και για το έτος 2016 έως τις 31.1.2017.»

12. Η παρ. 2 του άρθρου 61 του ν. 4409/2016 (Α' 136) αντικαθίσταται ως εξής:

«Η Ανακτήσιμη Διαφορά του Διαχειριστή Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου για τα έτη 2006-2015 επιμερίζεται στα έτη από το 2017 και μετά από τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας με την αναθεώρηση του Κανονισμού Τιμολόγησης Βασικών Δραστηριοτήτων του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου (Β' 2093/2012), σύμφωνα με τη διαδικασία της παραγράφου 3.»

ΥΠΟΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' ΤΕΛΙΚΕΣ, ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 16 Τελικές και μεταβατικές διατάξεις

1. Μέχρι την επίτευξη της ενιαίας ενδοημερήσιας σύζευξης των ευρωπαϊκών αγορών κατά τα προβλεπόμενα στον Κανονισμό (ΕΕ) 2015/1222, η ΛΑΓΗΕ Α.Ε. αναλαμβάνει τα καθήκοντα του Διαχειριστή της Ενδοημερήσιας Αγοράς, σύμφωνα με την απόφαση που προβλέπεται στην παράγραφο 3 του άρθρου 6.

2. Ο Διαχειριστής του ΕΣΜΗΕ ασκεί τις αρμοδιότητες του άρθρου 11 μετά την εκκίνηση της Αγοράς Εξισορρόπησης. Η αρμοδιότητα της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 11 δεν αφορά ελλείμματα που δημιουργήθηκαν από τη λειτουργία της αγοράς που προβλέπεται στο ν. 4001/2011.

Άρθρο 17 Καταργούμενες διατάξεις

1. Από τις διατάξεις του ν. 4001/2011 (Α' 179) καταργούνται οι ακόλουθες:

α) Οι διατάξεις του άρθρου 94 καταργούνται από την έναρξη της Αγοράς Εξισορρόπησης, σύμφωνα με την απόφαση της παραγράφου 3 του άρθρου 6 του παρόντος νόμου.

β) Οι διατάξεις του άρθρου 118 καταργούνται από την έναρξη της Αγοράς Επόμενης Ημέρας σύμφωνα με την απόφαση της παραγράφου 3 του άρθρου 6 του παρόντος νόμου, οπότε και άρχεται η ισχύς των διατάξεων του άρθρου 13 του παρόντος νόμου.

γ) Οι διατάξεις του άρθρου 120, καθώς και ο Κώδικας Συναλλαγών Ηλεκτρικής Ενέργειας που έχει εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου αυτού καταργούνται από την παύση του Ημερήσιου Ενεργειακού Προγραμματισμού και την έναρξη της λειτουργίας της Αγοράς Επόμενης Ημέρας, σύμφωνα με την απόφαση που εκδίδεται κατ' εξουσιοδότηση της παραγράφου 3 του άρθρου 6 του παρόντος νόμου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΥΠΟΔΟΜΩΝ, ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΝ

Άρθρο 18

1. Η παρ. 8 του άρθρου 8 του ν. 3891/2010 (Α' 188) αντικαθίσταται ως εξής:

«8. Η ΓΑΙΑΟΣΕ συνάπτει με την ΤΡΑΙΝΟΣΕ σύμβαση εκμίσθωσης διάρκειας έως δέκα (10) ετών για το τροχαίο υλικό της παραγράφου 4 που είναι απαραίτητο για την εκπλήρωση των λειτουργικών αναγκών της ΤΡΑΙΝΟΣΕ. Η σύμβαση συνάπτεται με όρους αγοράς και σε αυτήν προβλέπεται ότι η ΤΡΑΙΝΟΣΕ θα αναλάβει την πραγματοποίηση των εργασιών εκτεταμένης συντήρησης του τροχαίου υλικού που μισθώνει κατά την έναρξη ισχύος της, για την επαναφορά του στη δέουσα λειτουργική κατάσταση, σύμφωνα με τα πορίσματα της τεχνικής και οικονομικής αποτίμησης του τροχαίου υλικού που διενεργήθηκε από το ΤΑΙΠΕΔ, και οι δαπάνες αυτές συμψηφίζονται με οφειλόμενα μισθώματα. Από 1.4.2014 και μέχρι τη θέση σε ισχύ της με ημερομηνία 24 Ιουνίου 2016 Σύμβασης Μίσθωσης Τροχαίου Υλικού μεταξύ ΓΑΙΑΟΣΕ Α.Ε. και ΤΡΑΙΝΟΣΕ Α.Ε. που έχει υπογραφεί δυνάμει του ανωτέρω εδαφίου, η ΓΑΙΑΟΣΕ εισπράττει για λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου, το μίσθωμα για τη χρήση του τροχαίου υλικού που προβλέπεται στη σύμβαση μίσθωσης τροχαίου υλικού μεταξύ ΟΣΕ και ΤΡΑΙΝΟΣΕ, στην οποία έχει υπεισέλθει το Ελληνικό Δημόσιο δυνάμει της διάταξης της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου. Για το ανωτέρω χρονικό διάστημα, η ΓΑΙΑΟΣΕ παρακρατεί αμοιβή διαχείρισης της σύμβασης στην οποία έχει υπεισέλθει το Ελληνικό Δημόσιο δυνάμει της παραγράφου 3 ίση με δέκα τοις εκατό (10%) του συνολικού μισθώματος πλέον ΦΠΑ και το υπόλοιπο διατηρείται από τη ΓΑΙΑΟΣΕ σε ειδικό αποθεματικό και χρησιμοποιείται από τη ΓΑΙΑΟΣΕ για τη χρηματοδότηση του προγράμματος διαχείρισης στόλου της παραγράφου 5 και τις εργασίες της παραγράφου 6. Τυχόν ληξιπρόθεσμες οφειλές της ΤΡΑΙΝΟΣΕ από τη σύμβαση εκμίσθωσης τροχαίου υλικού στην οποία έχει υπεισέλθει το Ελληνικό Δημόσιο δυνάμει της παραγράφου 3, από αναλογία μισθωμάτων ετών 2014, μισθώματα 2015 και αναλογία μισθωμάτων του έτους 2016 της σύμβασης μίσθωσης τροχαίου υλικού μεταξύ ΟΣΕ και ΤΡΑΙΝΟΣΕ στην οποία έχει υπεισέλθει το Ελληνικό Δημόσιο δυνάμει της παρ. 3 του ν. 3891/2010, όπως ισχύει, των οποίων καθυστερεί η καταβολή πλέον των τριάντα (30) ημερών, εισπράττονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.δ. 356/1974 περί Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (Α' 90). Στην περίπτωση αυτή, τα αρμόδια όργανα της ΓΑΙΑΟΣΕ αποστέλλουν χρηματικό κατάλογο αμελλητί στην αρμόδια ΔΟΥ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 2 του Κ.Ε.Δ.Ε. και του άρθρου 55 του π.δ. 16/1989 (Α' 6), όπως ισχύουν, για την ενεργοποίηση της διαδικασίας είσπραξης των οφειλομένων ποσών. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων μπορεί να καθορίζο-

νται λεπτομέρειες σχετικά με τη διαδικασία ενημέρωσης της Φορολογικής Διοίκησης για την ενεργοποίηση της είσπραξης των ανωτέρω, τα συνοδευτικά έγγραφα που αποστέλλονται από τη ΓΑΙΑΟΣΕ και κάθε άλλη απαραίτητη λεπτομέρεια. Το μέρος των μισθωμάτων που εισπράττονται κατά τα ανωτέρω από τη ΓΑΙΑΟΣΕ, μετά την αφαίρεση της διαχειριστικής αμοιβής της, διατηρείται σε ειδικό αποθεματικό και προορίζεται αποκλειστικά για τη χρηματοδότηση του προγράμματος διαχείρισης στόλου της παραγράφου 5 του παρόντος άρθρου και τις εργασίες των παραγράφων 6 και 8 του παρόντος άρθρου που εκτελεί η ΓΑΙΑΟΣΕ. Μέχρι την ολοκλήρωση των εργασιών εκτεταμένης συντήρησης του δευτέρου εδαφίου της παρούσας παραγράφου, το ποσό που αντιστοιχεί στις εργασίες αυτές παρακρατείται από το μέρος του μισθώματος που αποδίδει η ΓΑΙΑΟΣΕ στο Δημόσιο. Μετά την ολοκλήρωση της αποκρατικοποίησης της ΤΡΑΙΝΟΣΕ, τα μισθώματα από τη σύμβαση της παρούσας, αποτελούν έσοδο της ΓΑΙΑΟΣΕ. Με την έναρξη ισχύος της σύμβασης της παρούσας παραγράφου, λύεται αυτοδικαίως η, από 10 Ιουνίου 2013, Σύμβαση Μίσθωσης Τροχαίου Υλικού μεταξύ ΟΣΕ και ΤΡΑΙΝΟΣΕ στην οποία έχει υπεισέλθει το Ελληνικό Δημόσιο δυνάμει της διάταξης της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου. Τα μισθώματα εισπράττονται κατά τα ανωτέρω από τη ΓΑΙΑΟΣΕ, κατά την παρούσα παράγραφο απαλλάσσονται παντός φόρου και τέλους, με την επιφύλαξη των σχετικών διατάξεων του ν. 2859/2000 (Κώδικα ΦΠΑ), όπως ισχύει.»

2. Η ΤΡΑΙΝΟΣΕ Α.Ε. αποδίδει στη ΓΑΙΑΟΣΕ Α.Ε. την αναλογία μισθωμάτων έτους 2014, τα μισθώματα έτους

2015 και την αναλογία μισθωμάτων του έτους 2016 της σύμβασης μίσθωσης τροχαίου υλικού μεταξύ ΟΣΕ και ΤΡΑΙΝΟΣΕ στην οποία έχει υπεισέλθει το Ελληνικό Δημόσιο δυνάμει της παρ. 3 του ν. 3891/2010 όπως ισχύει, εντός 30 ημερών από τη θέση της παρούσας σε ισχύ.

Άρθρο 19

Προστίθεται παρ. 8 στο άρθρο 12 του ν. 3891/2010 (Α' 188) ως εξής:

«8. Κατά την εκτέλεση των συμβάσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας επιβατικών σιδηροδρομικών μεταφορών το Δημόσιο δύναται να επιτρέπει εκχώρηση απαιτήσεων των Παρόχων από τις συμβάσεις αυτές μέσω σύναψης ειδικότερων συμφωνιών μεταξύ των Παρόχων, ως εκχωρητών, και το Δημόσιο, τον ΟΣΕ Α.Ε. ή τη ΓΑΙΑΟΣΕ Α.Ε. ως εκδοχέων, για την εξόφληση οφειλών προς τους ανωτέρω φορείς, όπως μισθώματα από συμβάσεις μίσθωσης μονάδων τροχαίου υλικού ή αμοιβών για παροχή υπηρεσιών συντήρησης τροχαίου υλικού ή άλλων υπηρεσιών.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

Άρθρο 20

Στην παρ. 6 του άρθρου 66 του ν. 4409/2016 (Α' 136) η φράση «1η Οκτωβρίου 2016 και λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2016» αντικαθίσταται με τη φράση «15η Οκτωβρίου 2016 και λήγει τη 15η Ιανουαρίου 2017».

Άρθρο 21
Έναρξη ισχύος

Η ισχύς των διατάξεων του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, με την επιφύλαξη των ειδικότερα οριζομένων στις επιμέρους διατάξεις του.

Αθήνα,

2016

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΒΟΥΤΣΗΣ

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ
ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ

ΚΩΣΤΑΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

ΑΝΤΙΓΟΝΗ Κ. ΠΕΡΙΦΑΝΟΥ